Zmijí mléko

Michail Uspenskij

Kapitola první

Zvedám hlavu a dívám se, kam ten starý mamlas v brýlích ukazuje. A tam – otcové drakobijci – na struně vyrvané z klavíru visí Bojový Kocour v plné polní. Jazyk má vypláznutý až skoro do pasu a oči mu už vyžraly mouchy. Neznal jsem ho, samozřejmě, protože byl z prvního ročníku. Když ho na naši Školu přijímali, už jsem bojoval v ústí Arichady. Jak je možné, že si někdo tady, přímo v hlavním městě, dovolil vztáhnout ruku na Bojového Kocoura?

„Vidíte sám, mladíku, lidé jsou v poslední době jako zvířata. Loví vojáky a ustanovují samosoudy. Raději si místo té uniformy vezměte na sebe něco jiného. Nebo si přes ni alespoň přehoďte nějaký kabát.“

„Ani náhodou, doktore,“ říkám. „Uniformu ze mě můžou stáhnout jen po mé smrti. Humanisti mizerní, demokrati… Vláda národní důvěry… Kocourka zabili a teď se z toho radují.“

„Tak začněte vykládat ty krabice,“ pospíchá najednou můj doktor.

„Hned, hned, doktore. Nehoňte mě tolik,“ říkám. „Když budu spěchat, tak bych mohl něco rozbít.“

Šoféřisko zaslechlo, jak se dohadujeme, a vylézá z kabiny. S ním se nedá diskutovat, to bych se mohl rovnou prát s Kornějovým robotem Drambou. Člověk může být stokrát Bojovým Kocourem, dokonce i samotným drakem Gugu, ale ten chlap má prostě sílu jako tank.

„Počkejte přece chvilku,“ říkám smířlivě. „Copak nejste lidé?“

Vytahuji nůž, otvírám ho, jednou rukou se opřu o sloupek před vchodem, druhou přeřežu strunu a chytám oběšeného Kocourka. Při tom jsem mu ještě ke všemu zapíchl nůž do boku. Promiň, bratře-hrdino.

Odnesl jsem ho na květinový záhon. Byl těžký, jako všechny mrtvoly. Ale tam na Zemi, u Korněje, jsem hodně zesílil. Ani vévodský synek neměl na stole taková jídla, jaká jsem tam jedl. Ale proč na to vzpomínat u nebožtíka?

Nosili jsme ty krabice. Potom jsem si v nemocnici půjčil lopatu, abych mohl toho chudáka pochovat. Země byla měkká. Kolik takové hlíny jsem během války překopal! Byla by to nejspíš hromada vyšší než nemocnice.

Už jsem v téhle nemocnici byl. Léčili mě tu z úplavice. Z takové, že když doběhneš na záchod, celou stěnu ohodíš.

Stmívá se. Brzy se objeví hvězdy. Pozemské slunce bude také vidět, jenže mezi tolika hvězdičkami ho nenajdeš. Ale naše Slunce jsem na Zemi viděl, Korněj mi ho ukázal. Hvězda jako každá jiná, vůbec tě nenapadne, že je tvoje rodná.

Ach, ty moje hvězdo! Co udělali s rodným městem? Ajda-Alaj, Srdce Alaje! V přístavu hoří tankery, Kopec padlých andělů srovnali s okolím, všude plno spálenišť a vévodský palác… Pro toho, kdo ho viděl dřív, je lepší se na něj vůbec nedívat.

Nejhorší je, že tu pohromu způsobili naši vlastní lidé. To už by bylo lepší, kdyby hlavní město dobyli Krysojedi. Ti dávají na domy pozor, protože jsou chamtiví a líní. A když už se někam dostanou, tak je odsud nikdo nevyžene. Velitel-Krysojed raději obětuje rotu, než by dopustil, že se rozbije jedno okno. A co je mu také po lidech, když každý Krysojed má deset dětí. Snaží se tak vyvolat demografický tlak. Je to pravda, psali to v „Bojovém listě“. A ne nějaký pisálek, ale známý spisovatel Ljagga, ten, který napsal epos Alajská Jitřenka. Jestli tohle všechno přežiji, musím si ho přečíst. Všichni říkají, že je to výborná knížka.

Moc času na snění jsem neměl, k nemocnici cosi přijíždělo. Nebylo to obyčejné auto, ale zvláštní vozidlo bezpečnostní služby. Vypadalo jako bojový vůz, ale bylo o něco menší. Na střeše mělo věžičku s kulometem.

To je bída. Někdo z nemocničního personálu už stihl ve jménu míru a humanismu oznámit, že jeden Bojový Kocour, krvavý služebník krvavého vévody, se ze strachu před spravedlivým hněvem lidu převlékl za sanitáře.

Ze stroje vystupují dva. Říká se jim vejcořezi. Kvůli efektivním metodám práce, jak jistě chápete. Zajímavé, na ně nikdo nevyhlašuje hony, oni jsou každému zřízení potřební. Zvlášť když nikdo z nich najednou není kádrový vejcořez, ale všichni byli jen utlačovaní podřízení, kteří pouze plnili rozkazy. Černé pláště, dupající podpatky a místo vojenských brigadýrek čepice podobné těm, které nosili vzbouřenci z časů Prvního alajského povstání. Dodržují tradice, zmijí mléko!

Jeden vypadá jako nasolená ryba, kterou právě vytáhli z konzervy a které se udělalo špatně.

„Pojď sem, Kocourku," říká. „Musíme si promluvit."

„V žádném případě, pánové," odpovídám. „Jsem přidělen k nemocnici a podléhám pouze velení vojenského lékaře pana Magga."

A tu můj doktor, jako by uslyšel, že se o něm mluví, vychází z nemocnice.

„Co se děje?" ptá se. Jeho hlas je tichý, ale pevný. Tímhle tónem mě přinutil vytlačit z bláta náklaďák. Pravda, hned za ním tehdy stálo šoféřisko, ale stejně…

„Hej, dědulo," křikne druhý vejcořez. „Poklusem ke mně a vyndej ty ruce z kapes."

Zmijí mléko! Můj stařík má hodnost majora a ti dva nejsou ani seržanti. Ale stařík předstupuje a opravdu vyndává ruce z kapes.

„Prosím vaše doklady," říká a dokonce natahuje ruku.

„Slyšíš ho, chce doklady," směje se vejcořez. Ten druhý mého doktora ani neudeřil. Jednoduše mu sundal brýle, zlomil je a rozdrtil podpatkem.

„Ach ty zmetku," říkám si. Ten dědula stokrát riskoval život, když převážel vakcínu. Ty by ses při tom strachem…

V tom okamžiku se lopata v mých rukou skoro sama rozmáchla a udeřila násadou jednoho do bránice a druhého ostřím pod bradu. Trošku jsem to přehnal, neuvědomil jsem si, jak jsem u Korněje zesí-

lil. Usekl jsem vejcořezovi hlavu jako legendární Modrý kat markýzovi-zrádci. Dokonce i ten první vypadal jako mrtvý.

Za sebou jsem zaslechl zaskřípění. Ohlédnu se a – zmijí mléko! V autě byl ještě jeden, řidič. Už na mě stačil namířit věžičku. Trčel z ní velkorážní kulomet dvacítka, který má náboje velké jako pták divocha z ostrovů v bojovém postavení. Když z tohohle chytneš kulku, moc z tebe nezbude.

Jenže vystřelit už šofér-vejcořez nestačil, protože náhle leží jeho vozidlo na boku a kulomet se hlavní zarývá do asfaltu. A zpoza stroje vycházíte skvělé šoféřisko a otírá si špinavé ruce. Je vidět, že tyhle obry z jižního pobřeží neberou k autodopravě nadarmo. Víte přece, jaké jsou u nás cesty. Často je třeba použít vlastní síly.

Ozývá se pan vojenský lékař. „Jak jste mohli, jak jste mohli, vždyť je to nelidské…“

„Mlč, dědulo,“ říkám si. „Řidič vevnitř už teď určitě volá ty svoje a za chvilku tu bude vejcořezů, že jsi tolik neviděl ani bacilů v mikroskopu. A auto vypadá, že je pevné, že ho jen tak nějaký granát nezničí. Navíc my samozřejmě žádný granát nemáme, jedině že by šoféřisko to auto rozlomilo holýma rukama jako svědek svatební koláč.“

Šoféřisko přišlo na něco lepšího – zacpalo výfuk větví. Vejcořez v prvním leknutí motor nevypnul a hned byl celý šedivý.

„Musíme utéct, pane doktore,“ říkám. „Určitě stihl přivolat posilu.“

Samozřejmě protestoval – lékařská povinnost, Přísaha zdraví národa, ale šoféřisko křiklo: „Co se budeme vybavovat, dělej.“ A chytil svého bezprostředního nadřízeného, zdvihl ho, doběhl s ním k nákladáku a tady ho vysadil do kabiny.

Ani mně se nechtělo čekat na vejcořezy, tak jsem se rychle nacpal dovnitř, pěkně na kraj, aby nám pan doktor náhodou nevyskočil a nešel splácet dluh nemocné společnosti. Šoféřisko šláplo na plyn a už jsme letěli nazdařbůh po vytlučeném asfaltu. Kam jet, přemýšlím. Na všech cestách jsou hlídky, nikdo se s námi nebude párat. Naperou do nás protitankovou střelou a jací jsme byli.

„Jeď,“ říkám, „do Braggovky. Sice tam všechno hoří, ale nějaký sklípek najdeme.“

Lampy ve městě nesvítí, páni humanisté nemají čas zabývat se takovými drobnostmi. Na svatou pomstu musejí myslet, páni humanisté, chudáky ve vojenských uniformách lovit…

A to se musí nechat, jde jim to. Už na všech stranách houkají sirény a všichni pronásledují nepřítele. Plnou rychlostí proletíme náměstím Uražené nevinnosti a už po nás někdo střílí. Zatím nic moc, jen z policejní pistole. Jsme u Zeleného divadla, jenže teď není zelené, ale černé. A našemu útěku je konec.

„Došlo nám palivo," říká šoféřisko. „Byl to zázrak, že jsme vůbec dojeli do nemocnice."

„Musíme na magistrát," fantazíruje mastičkář. „Je potřeba jim vysvětlit situaci, zorganizovat očkování…"

„Oni vám to pěkně zorganizují, pane doktore," vysvětluji. „Nejdříve vás zastřelí a pak budou zjišťovat, do koho se vlastně trefili a proč. Když se dostanou zbraně do rukou civilům, je to to nejhorší, co může být."

„Asi máte pravdu," nerad přisvědčil dědula.

Vystoupili jsme a rozhlédli se. Do Braggovky je to ještě pěkný kus cesty. Nějaké rozvaliny, ve kterých bychom se mohli schovat, tu nejsou, protože to vždy bývala parková zóna. Ale teď mají všechny stromy osekané větve, jen kmeny tu zůstaly. V zimě se muselo něčím topit. Vejcořezi střílejí nad celým městem světlice, takové jsme náhle důležité osoby. Škoda, že mi šofér ještě před příjezdem do nemocnice sebral samopal. U pana vojenského lékaře by měl být podle předpisů osobní desetiranný „feldmaršál", ale bojím se, že v pouzdru na boku má doktor jen léky proti průjmů nebo projímadlo, aby byl připraven na každou eventualitu. Takže šoféřisko bude vejcořezy po jednom chytat a já po nich budu házet tabletky.

Na konci bývalé aleje slyším nějaký šum. Rychle jsem povalil doktora i šoféra a sám jsem padl na zem, ale bylo pozdě. Blíží se k nám dlouhý černý „uragan", zabavený přinejmenším ve vévodské garáži. Siréna nehouká a reflektory nesvítí. A já nemám ani tu svoji mizernou smrtonosnou lopatu.

Dobrá, přemýšlím. Jestli hned nezahájí palbu, jednoho dva s sebou vezmu. A šoféřisko se také jen tak nedá.

Dveře „uraganu“ se otvírají. Uvnitř je jediný člověk. Zato jaký! Znám ho jen z obrázků vojenských časopisů. Za volantem sedí Jednooký Lišák, náčelník kontrarozvědky Jeho Alajské Výsosti.

„Výborně, absolvente,“ říká. „Jen aby nepřišel deštík…“

A po těch slovech mi z vědomí zmizel Bojový Kocour Gag, mladičký absolvent, chlapec přičinlivý, ale přihlouplý, a já se stal sám sebou – plukovníkem kontrarozvědky Gigonem, následníkem alajského trůnu.

Kapitola druhá

Moje hlášení bylo podrobné a dlouhé. Kreslil jsem při něm grafy, zapisoval poznámky a rýsoval schémata a mapy. Čas od času ve mně Jednooký Lišák zapínal Gaga a a vyptával se na to, co viděl v domě Korněje Jašmaa Bojový Kocour, koho potkal a o čem se v jeho přítomnosti mluvilo. Když jsem se pak znovu stal plukovníkem Gigonem, poslouchal jsem záznam Gagova vyprávění. Pokaždé mě při tom udivilo, že máme rozličné hlasy. Je to výborný systém, dva v jednom. Jak to vypadalo, měli Kocoura za úplného balvana (úplným balvanem ovšem nebyl, nejvýš polovičním) a řešili v jeho přítomnosti i ty nejvážnější problémy, jejichž důležitost mohl pochopit jen plukovník Gigon.

Někdy pan Korněj vysvětloval Gagovi zvířecí podstatu vládnoucí alajské dynastie, jindy mu ukazoval zprávy pozemských agentů… Mnohé jsme už znali, ale někteří nám stále unikali. Chytit musíme všechny, všechny do jednoho. Ale i v Impériu je jich plno. Jak tam je budeme hledat?

„Neznepokojujte se, Vaše Výsosti,“ řekl Jednooký Lišák a zapálil si domovinu. „Na tomto případě už dávno spolupracujeme s tajnou službou Impéria. Promiňte, že jsem vám to neřekl dříve.“

Sevřelo se mi hrdlo. V letech, kdy spolu dva státy vedou nemilosrdnou válku, jejich tajné služby… A ještě bez mého vědomí. Už jsem ho chtěl poslat před popravčí četu, ale rozmyslel jsem si to.

Vždyť zatím nevím, komu je ta četa teď podřízená. Proto jsem pouze řekl:

„Dobře, pane generále. Uděláme to takhle: do korunovace pro vás nejsem žádná Výsost, ale plukovník Gigon, váš podřízený. Pro nás oba to tak bude lepší."

Bylo to lepší. Přesunovali jsme si přes stůl lístečky se jmény a vytvářeli z nich systém.

„Barugga, seržant vojensko-archivní služby, to je Semenkov Gustav Adolfovič…"

„Registrátor městské rady Ginga je Michelson Karel Ivanovič…"

„Paní Gion, maželka správce paláce… oho… Olga Sergejevna Kulkovová. Všechny tři jsem měl celou dobu přímo před nosem."

„Plukovník šifrovací služby Kregg je Igor Stěpanovič Sheldon…"

„Starší instruktor Školy Strážců Genug je Viktor Jeanovič Psevděckij…"

Bylo jich mnoho, těch, co si říkali progresoři. Služba mezitím přinesla čaj a sušenky. Snědli jsme je a ani jsme si toho téměř nevšimli. Pořád jsme jen na generálově stole rozkládali proklaté kartičky. Podle vyprávění Gaga i podle několika mých setkání v Kornějově domě to všechno byli výborní lidé, kteří chtěli pro šťastnou Gigandu jen to nejlepší. Ve jménu toho jejich dobra odváděli obrovskou práci, často špinavou, občas krvavou, nepříjemnou i nebezpečnou. Bylo jich škoda, ale…

Náhle mě napadla šílená, nemožná myšlenka.

„Vaše Jasnosti, nemáme nějaké záznamy o lidech s černou kůží?"

Jednooký Lišák se na mě podíval tak udiveně, že se mu zvedlo i obočí nad slepým okem.

„Černou? Proč ne třeba oranžovou? Ale počkejte…"

Luskl prsty a odkudsi se vynořil jeho pobočník, tak nenápadný, že jako by neměl ani žádný výraz ani věk. Generál mu cosi zašeptal a než jsme rozložili další desítku kartiček, pobočník byl zpátky a hlásil, že ano, na hlavním ostrově Souostroví Ťurju, v kmeni Ostražitých V Noci se výzkumem jazyků zabývá nějaký Aueo, přízviskem Černý

Vědmák, a ten vědmák je podle svědectví etnografů opravdu černý, černý jako pověst tyrana.

„Etnografové," ušklíbl se generál. „Myslel jsem, že jsou všichni v armádě."

„Můžeme tam někoho poslat?" zeptal jsem se.

„Nezapomeňte, plukovníku, že jsme v ilegalitě. A ti etnografové"

„Nemůžeme ho tam nechat," řekl jsem. „I jediný z nich, který by zůstal na svobodě, by nám mohl škaredě zatopit. Zvlášť tento, Valdemar Mbonga. On totiž, generále…"

„Zatím nevím," řekl generál a vyplnil kartičku. „Všechno má svůj čas."

Představil jsem si, jak Valdemar Mbonga vyskakuje z Přízraku, například kdesi u Páchnoucího Pramene, horečně si razí cestu mlázím a první stařenky se vyptává, jak se dostane do hlavního města. A slyší odpověď: Je to kousek, ale chlapče, celý život jsem v Alajském vévodství prožila, a černocha jsem tady ještě neviděla.

Potom nám přinesli oběd nebo možná večeři. Okna v podzemí nebývají. A tehdy jsem se zeptal:

„Vaše Jasnosti, jak zemřel můj otec?"

Jednooký Lišák si otřel ubrouskem rty, vzdychl a začal vyprávět. Jako správný rozvědčík nevynechal žádnou podrobnost. Neříkal to synovi, informoval spolupracovníka. Monotónně, jako kdyby to četl. Všechno nazýval pravými jmény. Bylo to dlouhé vyprávění, stejně jako agónie vévody Alajského.

Opřel jsem se a zavřel jsem oči. Nikdy jsme si s otcem nebyli zvlášť blízcí. Jeho zajímal lov, politika a válka, takže nemohl pochopit moji lásku ke čtení. Zakázal mi stýkat se s baronkou Treggovou, a když jsem jeho zákaz přestoupil, nechal mě zapsat do špionážní školy. Hromovým hlasem tehdy přikázal Jednookému, že v případě nutnosti mě má zastřelit, za což nebude potrestán, ale povýšen. Ale jestliže bude mít mladý vévoda vzhledem ke svému postavení ve škole nějaká privilegia, zastřelen bude generál.

„Tak," řekl jsem. „A matka?"

„Vévodkyně to přežila," odpověděl generál a přísahám, že jeho oko zvlhlo. „Ale pro vás by bylo lepší, kdybyste ji neviděl. V každém

případě prozatím. Ten lékař, kterého jste přivezl, bude mít mnoho práce.“

To by tedy bylo. Až si promluvím s pány progresory, tak mi svoji vinu na převratu popřou. Budou tvrdit, že lid, rozzuřený staletími hladu, povstal a svrhl své utlačitele. Oni zde jenom sbírali informace.

Zmijí mléko! Kdo na Zemi potřebuje informace o Gigandě? Kdo tam chce vědět něco o epidemiích, útocích na bodáky, vypálených vesnicích a zničených městech? Desítka psychologů včetně Korněje? A lžou, dokonce i sami sobě, že se nevměšují, že se ani nemohou vměšovat, už kvůli své povaze… Dobrá. Až bude ta vláda národní důvěry (nebo národní jednoty) zasedat na náměstí Uražené nevinnosti, my vysvětlíme lidu, že jak se často psalo v těch pestrých knížkách, které mnozí ani za knihy nepovažují, spustili se z nebe chytří a zlí okupanti, kteří si chtějí podrobit svobodný lid Gigandy. Buď proto, aby snědli naše děti, nebo aby na nás prováděli nelidské pokusy. Také by to mohlo být kvůli našemu přírodnímu bohatství. Na to už máme specialisty, kteří něco vymyslí. Musí to být hodně velká lež, protože pravda je hrozná už sama o sobě.

Matka si vždy přála, abych byl osvíceným vladařem, mecenášem umění jako můj praděd, vévoda Ingg. Často mi přinášela stará alba, vodila mě do palácové galerie a vysvětlovala mi alegorický význam pláten Uraggových a skulptur Gringových. V létě jsme objížděli starobylé zámky. Každý měl vlastní legendy i historii…

„Plukovníku, večeře skončila,“ upozornil mě Jednooký Lišák.

Takže to byla večeře. Na moji otázku, kde se tady v podzemí vzaly ty rozlehlé sály, kdo a kdy zde vybudoval garáže, dílny, nemocnice, kdo nashromáždil takové množství zbraní a bojové techniky, generál odpověděl, že s tím začal už jeho předchůdce, Černý Hrom. Vše držel v tajnosti dokonce i před vladařským domem a toto tajemství předal svému nástupci.

„I já jsem musel mlčet, chlapče,“ vysvětloval generál. „Bojová technika se vykazovala jako odepsaná nebo zničená v boji, stejně jako zbraně a zásoby. Kdybych se přiznal, co se tu děje, okamžitě bych šel před tribunál. Všechno do posledního náboje na frontu, říkával vévoda.“

Měl pravdu, starý Lišák, protože kryt Jeho Alajské Výsosti byl nyní zabraný. Vláda národní důvěry (nebo národní jednoty?) se v něm schovávala buď před lidem nebo před celou zemí. S velkým údivem jsem zjistil, že v té vládě zasedá náměstek ministra obrany, vyšší majordom vévodského dvora, mladší podkoní, knihovník, jakýsi voják a dva bývalí opraváři z Obrněného oddílu. Na co ti tam jsou, vždyť bývají od toho nýtování úplně hluší, říkal jsem si.

Ovšem nejdůležitější je, že vyšší majordom se jmenuje Andrej Jašmaa. Andrej Kornějevič Jašmaa… Dostat se k němu bude těžké, ale nutné. V první řadě k němu. Zřejmě bude nutné ho zabít, bez jakékoli lékařské komedie kolem. Té by neuvěřili, cizího lékaře by k němu nepustili. Moment, jezdil náš majordom na dovolenou? Určitě ano. A kam jezdil? Samozřejmě na Zemi. A kde na Zemi bydlel? Samozřejmě u Korněje. Mohl ho tam Gag vidět? Nebo spíše naopak – mohl tam on vidět Gaga? Korněj mě; to jest Gaga, přece všem ukazoval.

„Viděl," odpověděl Gag Jednookému Lišákovi. „Viděl, Vaše Jasnosti, právě tak, jako teď vás. Ještě se dohadoval s otcem, tedy s panem Kornějem. Proč, ptal se, mučíš matku? V rodině mají nějaké neshody a není se co divit, když mají na Zemi všeho hojnost. Z té se člověk může i zbláznit, Vaše…"

Lišák rychle vypnul Gaga a začali jsme plánovat, jak se dostat k Andreji Kornějevičovi.

„V každém případě ho potřebujeme živého," řekl Lišák. „Vždyť Jašmaa, jestli jsem to pochopil, u nich velí právě operacím na Gigandě."

„Dostaneme ho," řekl jsem. „A živého. Ale musím k němu sám."

„Vaše Výsosti," řekl Lišák. „Nemáte právo takhle riskovat."

„Plukovníku Gigone," opravil jsem ho. „Úkol bude plnit plukovník Gigon. A jestli se mu to nepodaří, vévoda Alajský už nikomu chybět nebude."

Kapitola třetí

Zpáteční cesta do hlavního města se ukázala nečekaně dlouhá. Tenkrát v noci, v „uraganu“, jsme dorazili do krytu mnohem rychleji. Pršet přestalo ještě před půlnocí, asfalt usychal a jen v nehlubokých dírách byla voda. Co bylo v těch hlubokých, nebylo vidět.

Když vévoda vyjel z krytu, pochopil, proč se mu říká Nariangga, tedy Liščí nora. Byl totiž dokonale zamaskován. Za volantem sanitního auta – starého, s bočnicemi vyspravenými nenatřenými prkny – seděl Gugu. Tak pojmenoval vévoda svého šoféra. Na korbě posedávali i polehávali ranění. Celkem jich bylo deset a z jejich krvavých obvazů se šířil odporný gangrenózní zápach.

„Nedostaneme se tam,“ řekl Gugu. Na rukou měl bílé nitěné rukavice. „Teď se všichni bojí nákazy. Když někdo přežil válku, nechce po ní ještě chytit sračku, při které mu i mozek vyletí zadkem. Promiňte, Vaše Výsosti.“

„Zase Výsosti?“ rozkřikl se vévoda. „Kvůli té tvé Výsosti nás chytí první hlídka, zmijí mléko! Ugog se jmenuji, sanitář Ugog , a ty jsi teď můj velitel, ne já tvůj.“

Znovu hrál roli Bojového Kocoura, ale tentokrát ji opravdu jen hrál. Vždyť kódové slovo znal jen Jednooký, a kdyby se s ním zatím něco stalo… Přece jen je už v letech, byl mnohokrát raněný… Co potom – do smrti být Bojovým Kocourem? To raději krátkou dobu předstírat.

„Nechápu, Kocoure,“ plnil Gugu příkaz, „jak jsme tu válku mohli prohrát.“

„Kdo by to měl vědět, když ne ty?“ odpověděl vévoda. „Já tu nebyl, válel jsem se po lazaretech a po sanatoriích.“

„Svodky byly příznivé,“ pokračoval šofér. „Jistě, věřil jim málokdo, ale kluci, které k nám přiváželi z první linie, také říkali, že jsme přešli do protiútoku. Prý jsme vyhnali Krysojedy z Červených Mlýnů do lesa a tam jsme je všechny spálili. Říká se, že pustili generála Driggu z trestného tábora a ten se takhle vyznamenal. Dokonce se vrátila i výsadková brigáda ze Souostroví – prý nebudou hlídat modravé, když je vlast v nebezpečí. Starý vévoda z nich chtěl nejdří-

ve každého desátého zastřelit pro porušení ústavy, ale pak mávl rukou a nechal rozdat z osobních sklepů po láhvi na chlapa. Na letišti zbyla ještě jedna ranvej, a tak odstartovali. Dostali se Krysojedům do týla, rozbombardovali jim leteckou základnu a kdo ví co ještě. Všichni byli jako vyměnění, mluvili o vpádu do Kargonu a najednou bác ho! Vysílá stanice vojensko-revolučního výboru. Dynastie je svržena, krvavý vévoda…“ zašilhal na plukovníka Gigona. „No prostě, dynastie je svržená.“

„A všichni souhlasili? I tam na frontě?“

„Ale vždyť u Krysojedů to bylo úplně stejné! Dokonce otevřeli frontu, jenže vtrhnout do Kargonu už nemělo smysl. Neměli jsme za koho bojovat. A taky už jsme na to neměli síly. Generál Drigga se zastřelil – říkali, že bojoval za někoho úplně jiného. A když nebyl nepřítel, začaly se připomínat staré dloužky. Nejdříve u důstojníků. Zprvu jim nadávali, ale pak je začali i mlátit. A měšťané přišli s tím, že by bylo dobré obrátit zbraně proti utlačovatelům. Ach, kdyby nás ti Krysojedi nezradili, doteď bychom vítězně bojovali!“

„Tobě se boj líbí? Vždyť jsi saniťák.“

„Mlč, Kocoure. Víš, kolik jsem kamarádů na zádech odnosil? Možná že celou divizi.“

„Už mlčím,“ řekl rychle vévoda. „Odkud se vzali ti měšťani?“

„Měšťani? Nevím. Z města asi. Jak se to u nich jmenuje – Svaz bojovníků. Někoho s něčím. Celou dobu jsme u nás na vesnici měšťany tloukli. Dokonce i výběrčí daní. Daně jsme platili, ale výběrčí jsme bili. Těm, kteří se k nám odvážili, dokonce jejich náčelníci platili za riziko. Je o tom nějaká legenda z dob vašeho… tedy z doby vlády praděda mladého vévody. Když se tenkrát vrátili výběrčí a žalovali, co se jim stalo, vtrhli do vesnice karatelé a celou ji zpustošili. Ale příští rok se všechno opakovalo. To rozzlobilo starého vévodu Ingga a rozkřikl se: Co vy, psí děti, mým služebníkům ubližujete? Spálím vaše domy a bude to. Vystoupil tehdejší starosta a říká: Vaše Alajská Výsosti, my prostě nemáme měšťany rádi. A vévoda ho objal kolem ramen a říká: Tak víte co? Bijte je, jak chcete, ale daně musíte platit včas.“

„A teď jste je začali s radostí poslouchat,“ řekl vévoda, který historku pouštěl jedním uchem dovnitř a druhým ven.

„A koho jiného jsme měli poslouchat? Od vás se nikdo neobjevil,“ odsekl šofér.

„Někdo přijet měl. Vždyť si tu dělili celý stát.“

„Podívej se,“ ukázal šofér před sebe. „Všechen beton odstranili. Jak teď pojedeme dál? A proč to vlastně dělali?“

Opravdu. Před nimi se místo betonu, i když špatného a plného děr, táhla jakási drť, v níž bylo vidět dokonce i štěrk podkladu. Hned při prvních metrech začal motor řvát, jak kola prokluzovala v řídké hlíně.

Vévoda vzal za kliku, ale šofér řekl:

„Seď, obejdeme se bez tebe. Jen za mě vezmi volant.“

A sám vylezl a křikl:

„Hej, nebožtíci, vstávejte, půjdete do země.“

Bylo slyšet, jak se na korbě zahemžili lehce i těžce ranění. I když sténali a nadávali, přesto s udivující lehkostí vytlačili náklaďák a začali snášet z okolí dříví, úlomky betonu a vše, čím bylo možné podložit kola. Vévoda jen dával pozor, aby tímto terénem projel bez dalšího zapadnutí.

Slunce už stálo hodně vysoko. Po obou stranách cesty se táhl les. Vrcholky všech stromů byly seříznuty, jako by je přejela obrovská břitva. Vévoda si zkoušel vzpomenout, co za boje tu mohlo probíhat, ale nepodařilo se mu to. Zato si všiml, že vpředu se bělá nějaké stavení.

„Gugu,“ překřičel řev motoru. „Vypadá to, že před námi je hlídka.“

„Hej, nebožtíci, lezte zpátky do hrobečku,“ křikl šofér.

Ranění ochotně vylezli na korbu a auto se okamžitě zabořilo. A tak za řevu motoru i šoféra se jakž takž dotrmáceli k maringotce natřené nabílo a pak hodně dlouho čekali, než se někdo uráčí vyjít ven.

„Ti syčáci zničili cestu, aby se k nim nikdo nemohl dostat a nedej bože je zastřelit,“ řekl Gugu. Obvazy na hlavě měl špinavé a jeho rukavice už také ztratily bílou barvu.

„Hlupáci,“ řekl vévoda. „Kdybychom šli pěšky, tak bychom je stokrát dokázali zlikvidovat.“

„Stratég,“ s respektem pronesl Gugu. „Přímo maršál Nagon Gig.“

Z maringotky ostražitě vyšel člověk v uniformě, typický dikobraz. Velikostí si nezadal se šoférem, ale byl nějaký kyprý, bledý, jakoby plesnivý. Dokonce od něj i táhl pach plísně.

„Dej sem papíry.“

„Na co ti budou? Stejně jsi negramotný,“ řekl vévoda, ale papíry mu podal. Dikobraz nasadil důležitý výraz a dlouho zkoumal doklady. Přitom pomalu pohyboval rty.

„Co máte na korbě? Zbraně? Narkotika? Ženské?“

„Ženské, ženské,“ řekl vévoda. „Jdi se potěšit.“

Dikobraz obešel auto, podíval se na korbu a nápadně rychle se vrátil.

„Vy jste se zbláznili! Vždyť je nedovezete živé. Víte co, zastřelíme je, ať se netrápí.“

„Ty jsi nějaký dobrák,“ řekl Gugu. „Copak u vás v hlavním městě nevíte, že doktor Magga vymyslel lék proti všem bolestem?“

„Proti všem?“ nevěřil dikobraz.

„Proti všem,“ potvrdil Gugu. „Kromě tvé hlouposti.“

„Zmijí mléko! A ty jsi kdo? Tlamu sis zavázal, aby nikdo nepoznal bývalého aristokrata.“

Gugu zařval ještě hlasitěji, než když vytlačoval auto. Řval o tom, jak třikrát hořel v tanku, přesně v tu dobu, kdy pánové dikobrazi posedávali v zákopech, o osobitém vzhledu pánů dikobrazů, o zvláštnostech intimního života pánů dikobrazů, o chování žen pánů dikobrazů během války, o původu dětí pánů dikobrazů, o tom, že pánové dikobrazi…

„Dobrá,“ řekl konečně dikobraz. „Tohle civil nedokáže. Dokonce ani aristokrat ne, jedině generál Drigga to uměl, proto ho odstranili…“

Náhle se znovu otevřely dveře maringotky a odsud vyšla postava v černém plášti a zelené čepici.

„Ale, můj vejcořez se probral,“ polekal se dikobraz. „Dali mi sem vejcořeza, tak mu celou dobu nalívám… Nemáte něco s sebou? Ne pro mě, pro vás to bude lepší.“

Vévoda s lítostí sáhl do vaku, vytáhl láhev a podal ji dikobrazovi.

„Mají, mají,“ radostně křikl dikobraz k vejcořezovi. Tiše dodal: „Jeďte rychle pryč, posledně tu v opilosti zastřelil pět lidí.“

Šoféra nebylo třeba přemlouvat.

„Proč jsme ho nezabili?“ zeptal se, když hlídka zůstala za nimi.

„Protože nejsme vejcořezi,“ řekl vévoda.

„Jestli uděláme ve všem pořádek, tak tihle budou tuhle cestu vlastními jazyky lízat.“

„A ty věříš, že ten pořádek uděláme?“ zeptal se vévoda.

„Jinak bych tě nevozil, Kocoure,“ odpověděl šofér a vstrčil si do úst drahou cigaretu, pocházející z osobních zásob vévody Alajského.

Brzy se v nížině pod nimi objevilo hlavní město. Nad ním se vznášel dým z mnoha požárů, které nestačil uhasit déšť. Šedá dlaň kouře přikrývala rozvaliny vévodského paláce, průmyslovou čtvrť, sady, šestiúhelník Ministerstva obrany, zřícený most přes Idi-Alaj, muzeum, postavené ve tvaru sýpky, stadion bojových umění pro tři sta tisíc diváků i stařičké divadlo, které se stále ještě jmenovalo Imperátorské. Bylo hrozné si přestavit, co všechno může hořet například v závodě na výrobu syntetických hnojiv, protože všechny meziprodukty byly toxické. Nad tím vším trčela jako hřebík ohnutá věž Radiodómu.

Projeli poslední obrannou linií. Teď už byla nepotřebná. Zato se komusi zdálo velmi potřebné ji zničit. Všude kolem trčely z hlíny věžičky tanků, jakýmsi obrovským výbuchem zaražených do země. Kopule palebných bodů, zhotovené z armovaného betonu, byly rozdrceny údery zázračné síly, jako by z moře vyšel obrovský pacifista a zkusil zde uskutečnit svůj dávný sen.

„Možná je to i dobře,“ přemýšlel vévoda. „Když nic jiného, alespoň máme volnou cestu. Samozřejmě jestli naši přátelé z hvězd nepřipravili o kus dál něco horšího. Ale nejspíš tam nic nebude, odporovalo by to jejich principům.“

Hlídky je zastavily ještě dvakrát. Poprvé znovu předvedl Gugu svoje řečnické cvičení a zabralo to, ale podruhé vousatý vejcořez, plně gramotný, si začal velmi pozorně prohlížet vévodu. V tom okamžiku však vydal jeden z raněných ze sebe takový předsmrtný sten, že to zapůsobilo i na vejcořeza.

Konečně se dostali na předem stanovené místo. Vévoda dříve v tomto domě býval dost často. Gugu zajel s autem na dvůr. Vypadalo to, že obyvatelé z celé čtvrti někam zmizeli. Nebylo ani divu, šlo o prestižní aristokratickou čtvrť. Všechno tu už bylo desetkrát rozkradeno, a co nešlo odnést, bylo zničeno. Uprostřed dvora stávala socha Mořské panny, dílo samotného Trugga. Nyní z ní na podstavci zbyly jen úlomky.

Čekal je bývalý kaprál palácové stráže, postarší neoholený mužík s potlučeným obličejem. Vévodu samozřejmě poznal, i vzdor obvazu na hlavě a nezvyklému oblečení, ale neuklonil se, protože úklona mohla být nebezpečná. Pouze zhluboka vzdychl a pak zpoza rohu vytlačil motocykl „Skokánek“, který kdysi patřil pánovu synu. Vévoda motocykl znal. Nebyl nový, ale byl dobře udržovaný. Měl velké množství pochromovaných součástek a byl hodně silný. Kdysi se na takových prohánělа zlatá mládež.

„Ať vystoupí,“ řekl vévoda řidiči. Ten vyhnal raněné na dvůr, kde se hned seřadili podle velikosti. Byli skoro stejně velcí, přesně podle požadavků na příslušníky osobní gardy vévodů Alajských.

„Čekejte na mě do večera. Když se nevrátím…,“ chvíli přemýšlel a pak dokončil: „Tak to bude znamenat, že se nevrátím. V tom případě vás kaprál nějak musí vyvést z města.“

Pak si prohlédl šoféra, aby ocenil svoji práci. Z dálky to ujde. I zblízka to vypadá věrně, alespoň na chvíli. Delší dobu si ho nikdo prohlížet nesmí.

Městem procházely jakési samozvané hlídky, jež čas od času ze strachu střílely do oken, za kterými si představovaly ostřelovače, věrné starému režimu. Na Květinovém okruhu ho zastavila opravdová hlídka – dva policisté a vejcořez s autem.

„Ugog,“ přečetl ve vévodově dokladu vejcořez. „Kde dávají taková jména? Nejspíš v trestném oddíle, co?“

„Ve škole mladších lékařů,“ klidně odpověděl plukovník Gigon. „Je to tam napsané.“

„To je k nevíře,“ rozhodil rukama vejcořez. Bylo vidět, že dříve nepracoval v terénu, spíše jen posedával po hospodách a čekal, kdy mu někdo objedná skleničku. „Koho všeho člověk nepotká – samý

sanitář, holič, zahradník. Jenom na zastánce krvavého režimu nenarazíš. Tak půjdeme na strážnici, tam se na tebe podíváme…“

Bylo vidět, že policistům, stejně jako předtím dikobrazovi, je proti srsti, chodit s takovým typem.

„Vidíte přece, že tohle je zpráva samotného doktora Magga samotnému vicepremiéroví,“ trpělivě vysvětloval vévoda. „Zpráva o epidemiologické situaci, pane… eee…“

„Pánové už nejsou,“ pochválil si vejcořez. „A i samo to slovo je zakázané.“

„A jak má tedy jeden druhého oslovovat?“ nedalo vévodovi.

Vejcořez se hluboce zamyslel.

„No, to vlastně nevím,“ zjistil najednou. „Nejspíš si budeme říkat muži, ženo a tak dále. Jak přikážou, tak to bude.“ Náhle zrudl.

„Slez z té motorky a hybaj do auta.“

„Muži Tiggo,“ oslovil ho jeden z policistů. „S těmi sanitáři raději opatrně. Kdo ví, co v nemocnici mohl chytit. Tady na čerstvém vzduchu vítr bacily rozfouká, ale v kabině auta…“

Vejcořez zbledl – buď z učených slov nebo z něčeho jiného. Ucpal si prsty nos a vrátil vévodovi doklady. Pak si naplival na ruku a zkusil si ji omýt slinami. Vousatý policista mrkl na vévodu a rozkřikl se na něj:

„Co tady ještě zacláníš, klystýre jeden? Koukej zmizet.“

Jeho Výsost se kvůli klystýru nijak neurazila.

Obyvatelé většinou seděli doma, tedy alespoň ti, kterým nějaký domov zůstal. Po ulicích se kromě hlídek potulovaly pouze jakési podivné, napůl opilé party s velkými ranci. Občas se taková parta mihla kolem v přepychovém kabrioletu. Hlídky po nich střílely, ale mířily při tom do vzduchu. Ano, vojáky zde věšeli, ale rabování prošlo každému.

Máte, co jste chtěli, říkal si vévoda pomstychtivě. Mysleli jste, že když se ti hodní Alajci zbaví nenáviděných utlačovatelů, začnou okamžitě pěstovat umění a vědu. Ale co dělá pan Jašmaa mladší teď? A vůbec, když jste progresoři, tak progresorujte. Na co čekáte? Až se tu začneme navzájem žrát nebo až zdechneme kvůli nějaké nákaze?

Prosvištěl kolem Imperátorského divadla – teď v něm zasedá Národní shromáždění, to jest v podstatě jakési amatérské sdružení.

Koutkem oka postřehl, že nahoře na věžičce vlaje prapor, jehož barva nasvědčovala, že měl někdo hodně špatný vkus.

Ano, uvažoval vévoda, je skvělé, že už nemají toho… Sikorského. Ten by určitě Lišáka dávno vykouřil z jeho nory a vzal by si ho jako náměstka. Společně by město vyčistili lépe než všechny zametací vozy. Gigon si vzpomněl na chladný výraz člověka na stereosnímku v Kornějově domě a otřásl se. Připomněl si Danga. Jak se mu asi vede? Podařilo se mu uskutečnit jejich plán, nebo bude nutné blafovat?

Jestli se mi podaří Kammerera vylákat na sebe, říkal Dang, aby nemohl k nám domů, tak plán vyjde.

Vévoda projížděl místem, kde před časem celou jeho skupinu zastihl černý „uragan“. Za parkovou zónou začínala chráněná oblast, kryt číslo jedna, útočiště vládnoucí rodiny a jejího dvora.

Už od dětství neměl to místo rád.

Kapitola čtvrtá

Na hlavním náměstí Arkanaru stojí pomník, odlitý z vyhlášeného irukánského bronzu. Socha zobrazuje člověka v dlouhém plášti, s moudrým, laskavým a všechápajícím výrazem. Hlavu však nemá na krku, ale nese ji jako vojenskou furažku na ohnutém lokti levé ruky, zatímco pravicí žehná všem, kdo se ve svátečních oblecích procházejí po náměstí. Pravou nohou muž drtí proklatého zrádce se dvěma meči v krátkých kalhotách a s hypetrofovanými genitáliemi, což je neklamným příznakem nečistého.

Pomník zobrazuje nevinně zabitého mučedníka dona Rebu, zatímco poraženým je don Rumata Estorský neblahé paměti, jehož zavrženíhodný čin pobouřil dokonce i obyvatele samotného pekla, takže ho chytili a uvrhli do věčné tmy. Ve svatební den přicházejí k památníku novomanželé, aby si od mučedníka vyprosili množství dětí a plivli na zrádce.

Stereofotografie, zachycující náměstí s památníkem, visela v pracovně předsedy Komkonu 1, Jean-Clauda Volodarského. Všem

progresorům připomínala úskalí jejich práce. Sám Jean-Claude Volodarský, který právě umístil svých sto dvacet kilogramů v křesle a naježil vousy, byl plný tichého, ale pevného rozhořčení.

„Nezdá se vám, vážený příteli Kammerere, že váš resort se začíná zabývat věcmi, které mu nepříslušejí?“

Maxim hleděl na obrazovku nevinnýma, nic nechápajícíma očima. Od časů Velkého rozkolu nedošlo prakticky k žádným mimořádným příhodám, takže se v poslední době prověřovaly pouze nicotnosti. Maximovi se tak už nejednou stalo, že za pracovním stolem usnul, což samozřejmě mezi jeho mladšími spolupracovníky vyvolalo řadu žertů.

„To se mi vůbec nezdá, drahý Jean-Claude,“ řekl konečně. „Samozřejmě, rád bych se dal do něčeho pořádného, ale bohužel…“

„Už jsem se spojil s centrem VCI,“ řekl Jean-Claude. „A tam mě odkázali na vás, protože prý zatajovat můžete jenom vy.“

„Jen on má schopnost svazovat a rozvazovat,“ mechanicky zamumlal Maxim. „A co že se to vlastně u vás stalo?“

„Vy to nevíte?“ Vousy Jean-Clauda se zdvihly vzhůru a dokonce se zdálo, že mezi nimi přeskočily malé namodralé jiskřičky. „Na VCI je zakázán přístup k informacím o Gigandě. Chápete, ke všem informacím.“

„Rozumím,“ řekl Maxim, i když ničemu nerozuměl.

Od prvních dnů, kdy vznikl Institut progresorů, byla jeho činnost veřejností dychtivě sledována. Děti v internátech si hrály na útoky barona Pampy proti irukánským jednotkám, ženy obdivovaly překrásné šaty vévodkyně Soanské, muži se dohadovali, jak by bylo možné levým mečem při čtvrtém výpadu porazit známého šermíře estorského dvora, dona Mao. Progresorství bylo v módě. Potom baron Pampa na svém zámku Bau zemřel stářím, korzety a šněrovačky přestaly skrývat tloušťku vévodkyně Soanské a skvělého dona Mao bez jakýchkoli výpadů zapíchl v tmavém průchodě nějaký náhodný trhan. Progresorství se stalo věcí tak běžnou jako hlídání velrybích stád.

Po čase dokonce jakéhosi odborníka v Radě napadlo progresorství utajit. Pro všechny případy. Když Kammerer prohlížel protokoly z těch dob, žádný zvláštní důvod k tomuto opatření nenašel. Ale léka-

ři a učitelé, kteří měli vždy v Radě většinu, se projevili konzervativně jako obvykle a vyslovili s tímto návrhem souhlas. Díky tomu na Sarakši úplně neinformovaný Mak Sim začal likvidovat věže protibalistické ochrany a zcela rozvrátil plány progresorů. A do Rady vtrhl navýsost rozzuřený Sikorski a vše se vrátilo ke starému pořádku. Od těch dob se žádné pokusy o utajení neodebraly a veškeré informace se znovu staly dostupné všem, s výjimkou případů hraničících s tajemstvím osobnosti. Někteří progresoři nechtěli, aby jejich blízcí věděli o jejich povolání. Ale frontové zprávy z Gigandy, schémata migrace plemen na Saulu nebo něco v tom smyslu si mohl vyžádat každý školák – se souhlasem Učitele, samozřejmě.

„Co se děje, chce po vás heslo?“ otázal se Maxim, aby se vůbec na něco zeptal.

„Kdyby jenom heslo,“ mávl tlustou tlapou Volodarskij. „Sami máme některá témata pod hesly, samozřejmě čistě služebně. Ale tohle je něco jiného. VCI se chová, jako by vůbec žádná Giganda neexistovala.“

„Dobře,“ řekl Maxim. „Hned se na to podívám. Zavolám vám.“

Vypnul obrazovku a teprve teď ho zalil chladný pot. Vměšovat se do záležitostí VCI bylo principiálně nemožné. Systém se sám kontroloval, opravoval i nově profiloval. Byl to věrný, neomylný, nepodplatitelný a vševědoucí sekretář každého občana Země. Ne, ten tlustý vousáč (Maxim lítostivě pomyslel na svoje vlastní přebytečné kilogramy) určitě něco popletl a pak zazmatkoval.

Přejel s křeslem k pultu VCI a vyťukal: GIGANDA.

„Teď,“ říkal si, „ti ukážu, ty panikáři. A pak tě nechám postavit k nejbližší zdi. Aby sis nemyslel, že služba je med.“

Na obrazovce VCI se objevilo: ŽÁDNÉ ÚDAJE.

Maxim si vzpomněl, že Giganda je jméno, které používají místní obyvatelé. První pozemský objevitel dal však planetě název Areoja.

VCI odpověděl, že samozřejmě existuje planeta tohoto jména a sice v soustavě hvězdy EN 01175, ale bohužel kromě tří druhů lišejníků tam není nic živého.

Takže dezinformace. To ovšem vypadalo vážně. Nikdo na celé Zemi – včetně personálu, který se staral o VCI – se nemohl dostat do systému tak hluboko, aby mohl nahradit jedny údaje druhými.

Maxim se poškrábal na hlavě a zadal slovo PROGRESORSTVÍ.

Zjevilo se progresorství v celé své kráse a síle a na obrazovce defilovaly světy, na nichž se tento vyšší stupeň lásky a humanismu objevil – Arkanar, Naděje, Sarakš, Saul a dokonce i Archa s jejím jediným obyvatelem, ale o Gigandě ani zmínka. Planeta, na jejímž kontinentě probíhala vyčerpávající válka, planeta, jíž progresoři obětovali obrovské množství práce, prostředků i životů, taková planeta neexistovala, neexistovala, neexistovala…

Maxim se v křesle pohodlně opřel, napočítal do stovky a potom opatrně, jedním prstem, vyťukal: MARŠÁL NAGON-GIG.

Tato osobnost už dávno vešla do dějin válečného umění, protože vedle ní bledla sláva Čingischána i Napoleona a dokonce i Georgij Konstantinovič Žukov by mohl u maršála Nagon-Giga sloužit jen jako ordonanc. Natolik je všechny maršál převyšoval mistrovstvím, schopností kalkulace i divokostí. Za patnáct let jeho maršálování nepatrné periferní Vévodství alajské desetkrát zvětšilo svoji rozlohu, pochopitelně na účet Kargonského impéria. Impérium sice už mělo primitivní střelné zbraně, ale maršál nařídil zdvojnásobit sílu kyrysů a vyrazil vpřed, přičemž nelítostně věšel nepřátelské plukovníky, zatímco statečným vojákům dával milost. Měl výbornou rozvědku, dostatek proviantu a bojový duch jeho divizí neustále zvyšovaly vojenské orchestry svými skvělými pochody, které se vzhledem k vysoké hudební kvalitě staly oblíbené i na Zemi. Kdyby ho tehdejší alajský vévoda, žárlící na jeho vojenskou slávu, nenechal na jedné z hostin odpravit, zůstaly by na Kargonské impérium jenom vzpomínky. Maršál byl prostě něco mezi Valdštejnem a Suvorovem, když s Alexandrem Vasiljevičem ho spojovala vášeň pro vojenské aforismy, z nichž mnohými ho zásobovali progresoři.

Nehledě na to všechno se na obrazovce objevilo: ŽÁDNÉ ÚDAJE.

„Nevadí," řekl Maxim a násilně se usmál. „Je přetížený, náš systém, unavil se, chudák, jak slouží lidstvu… Teď si chvilku odpočine, náš malý systémek, a pak ze sebe přestane dělat hlupáčka…"

Několik minut počkal a pak třesoucíma se rukama napsal heslo: MARŠÁLOVÉ, ale znovu Nagon-Giga nenašel. Nějakou dobu tupě zíral na životopis Kim Ir Sena, ale potom se vrhl na klávesnici a za-

čal probírat všechny známé osobnosti Gigandy a stejně tak i toponyma, hydronyma a podobně.

VCI na všechno odpovídal: ŽÁDNÉ ÚDAJE.

VÉVODA ALAJSKÝ, konečně napsal Maxim.

Místo prokletého nápisu se na obrazovce objevila dlaň s roztaženými pěti prsty v kruhu a kolem emblému se táhl nápis z krvavých písmen: ODSTUP, SMRADE!

Byl to rodinný znak a heslo vévodů Alajských.

Kapitola pátá

Kryt se nyní jmenoval Štáb Svazu bojovníků za osvobození Alaje a dostat se do něj bylo stejně těžké jako v dřívějších dobách. Vévoda už ochraptěl, jak stále dokola dokazoval, že nese hlášení, jež musí osobně odevzdat panu vicepremiéru, protože on, mladší lékař Ugog, má ještě pro pana vicepremiéra mimořádný ústní dodatek, který nesmí v žádném případě předat nikomu jinému. Několikrát ho hrubě odbyli, ale byla to ještě hodně neumělá hrubost. Pak se nad ním konečně smilovali, odvedli ho do dezinfekce a z nějakého důvodu ho dlouho polévali tekutinou proti vším. Zjevně to byl jediný dezinfekční prostředek, který měli.

„Ale k panu vyššímu majordomovi… pardon… vicepremiérovi se stejně nedostaneš," upozorňoval ho dozorčí. „Má tak málo času, že skoro nespí. Úplně nám zešedl."

Vévoda si uvědomil, že alajsky vyšší majordom zní docela normálně, ale v ruštině jde o pleonasmus.

Za stálého mávání propustkou, kterou tak těžce získal, kráčel vévoda neuvěřitelně dlouhou chodbou, vymalovanou unylou zelenou barvou. Při tom ho předjíždělo množství poslů a kurýrů na jízdních kolech. Přesto mu připadalo, že v tom zmatku se nemůže dostat ani jedna zpráva na příslušné místo včas. U všech dveří stáli strážní, kteří se snažili vypadat ostražitě.

„Už teď mám zpoždění,“ zjistil plukovník Gigon, když se podíval na hodiny na stěně. Pak si všiml, že se zastavily – nejspíš nadlouho.

Ve dveřích, do kterých mířil, stál hubený mladíček. Uniforma tankisty na něm visela jako na věšáku a přes prsa měl místo samopalu stařičkou pušku.

„Jak to stojíš?“ zařval vévoda. „Hlídáš tady maštal nebo služebníka lidu?“

„Omlouvám se,“ řekl mladík a pokusil se narovnat do pozoru. „Omlouvám se, pane eee…“ Bezúspěšně se pokoušel zjistit hodnost a funkci příchozího, oblečeného v jakémsi podezřelém plášti.

„Velitel lékařského oddílu Ugog,“ značně se povýšil vévoda. „Ohlas mě a dodej – v neodkladné záležitosti. Zvláštní hlášení departmentu národního zdraví, podvýboru pro totální vakcinaci.“

Věděl, že v době zmatků je dobře nabroušený jazyk lepší než list s mnoha dříve důležitými razítky. Mladíček vstoupil do dveří, ale vzápětí téměř vyletěl ven. Za ním vyšel velmi vážný a velmi se sebou spokojený muž v dobře padnoucím obleku a s vojenským držením těla. Bylo vidět, že se snaží vypadat starší, než je.

„Který dobytek si dovoluje…“ rozkřikl se, ale hned ztichl. Vévoda si ostražitě prohlížel jeho obličej, ale tvářil se chladně.

„Gag?“ zašeptal muž.

Vévoda přikývl.

„Ale vždyť tě zabili,“ stále šeptal muž.

„A tys mě bránil?“ ušklíbl se vévoda, kterému spadl kámen ze srdce. Tohle nebyl pozorný dvořan, který by ho mohl odhalit, ale Bojový Kocour, Gagův kolega, podle řevu nejspíš kaprál.

„Máš pěkný oblek, kaprále,“ řekl vévoda pochvalně. „Snad nejsi referent?“

Kaprál-referent ho vtáhl do předpokoje.

„Jestli zavolám stráž…,“ řekl nejistě. „Copak nevíš, že Bojoví Kocouři jsou teď mimo zákon?“

„Zavolej, proč bys nezavolal?“ řekl vévoda. „Zmijí mléko! Jestli já jsem u tebe Bojový Kocour, co jsi pak u mě ty? Přelétavá princezna?“

„Za mě se zaručili,“ namítl kaprál-referent. „Já jsem před lidem čistý.“

„Ty že jsi čistý? A kdo v Bouřném Luhu dezertéry…“

„Tiše,“ zašeptal referent. „Mlč, bratře-hrdino. Já jsem neviděl tebe a ty jsi neviděl mě.“

„Tak to ne,“ řekl vévoda, zalykaje se Gagovým hněvem. „Já jsem také čistý. Už kolik neděl vykupuji svoji vinu v sanitním oddíle, lidi zachraňuji, zmijí mléko! A ty sis našel teplé místečko? Na frontě jsme se o všechno dělili, teď se také podělíme.“

„Že tě raději nezabili,“ ulevil si kaprál-referent. „Jsi bídák, Gagu. Všechny zabili, dokonce i pana staršího instruktora Diggu,“ nečekaně popotáhl, „a ty jsi živý.“

„Dovolíš, sedl bych si,“ řekl vévoda, otočil židli opěradlem dopředu a sedl si na ni.

„Pro všechno, co je ti svaté, běž odsud,“ zapřísahal ho kaprál-referent. „Vždyť mě zabiješ. I moji matku zabiješ. A podívej se, já jsem se oženil, krásný byt jsme si zabrali, dřív tam žil pan správce parku. Běž. Jestli chceš, najdu ti práci, skvělou práci, třeba tě udělám osobním strážcem…“

„Dovolíš, zakouřil bych si,“ vévoda vytáhl z kapsy útržek novin a váček s tabákem.

„Ještě to tak,“ šeptem zabědoval kaprál. „Pan vicepremiér nekouří a druhým to nedovoluje. A otcové drakobijci! Vždyť ty máš ještě ke všemu i staré noviny, protirežimní. Víš, co se teď za to dává?“

„Uklidni se, bratře-hrdino,“ řekl vévoda. „Představ si, že spolu ležíme v zákopu, proti nám útočí krysojedští bombometčíci – a hned budeš klidnější.“

„To určitě. A mimochodem, na Krysojedy se teď už také nesmí nadávat. Krysojedi jsou teď to… bratrský lid Kargonu. Jasné!“

„Poslouchej mě pozorně, hlupáku,“ řekl vévoda, ale kuřácké potřeby přece jen schoval. „Pořádně poslouchej. Mám pro pana vicepremiéra zprávu. A to takovou, že když mu ji nepředám, přijdu o hlavu. A ty také, jestli mě k němu nepustíš. Ale když mě pustíš, oba dostaneme odměnu a nejspíš nás povýší… Tak si to rozmysli.“

„Bez papírů to nejde," zabědoval kaprál-referent. „Jak tě mám asi ohlásit? Přišel nějaký sanitář, celý od hoven?"

„Řekneš – přišel člověk, který má zprávu od Valdemara. Slyšíš, od Valdemara. Důležitou zprávu."

„Od Valdemara," kaprál vrtěl hlavou. „Co je to za slovo – valdemara? Nějaká nová zkratka?"

„Po tom ti nic není," okřikl ho plukovník Gigon. „A hoď sebou, nebo si zakouřím," pohrozil.

Referent zmizel za kovovými dveřmi.

Vyšší majordom nastoupil do úřadu nedávno, na doporučení předchůdce, který neměl mužské potomky. Mladého vévodu Alajského mohl vidět pouze na portrétech, protože ten už byl ve škole Bojových Kocourů.

„Pane Andreji," vévoda se vrhl v ústrety příchozímu, div nepovalil židli. „Pane Andreji, stalo se něco hrozného." Jakoby vzrušením mluvil rusky.

Vicepremiér, v polovojenské uniformě, vysoký, světlovlasý a velmi podobný otci, se na něho díval s netajeným údivem. Potom vše pochopil, chytil vévodu za rukáv a vtáhl ho do své pracovny.

„Ty ses zbláznil, Bojový Kocoure!" řekl. „Copak se s tebou otec dost nenadřel? Nechápeš, že musíš mlčet?"

„To v žádném případě, pane Andreji," odsekl vévoda. „Nic jsem vám přece nepodepsal. A pan Korněj říkal, když mě… eee… vyprovázel: Vykládej si, co chceš. Copak se u vás málo lidí z války zbláznilo?"

„S tebou je kříž," vzdychl Andrej Jašmaa, sedl si za stůl a položil hlavu do dlaní. „Tak co se ti stalo hrozného? Každému se stalo něco hrozného."

„Pane Andreji," vévoda mluvil chvatně, zajíkavě – to vždy vyhlíží přesvědčivě. „Hlásím: včera přiletěl ze Souostroví hydroplán. Modraví se vzbouřili a pobili posádku meteostanice. Na hydroplánu byli i ranění. A mezi nimi i pan Valdemar, dobře si ho pamatuji, celý černý… Tolik mě tenkrát v tělocvičně prohánět, copak bych na něj mohl zapomenout? Naši vykládali, že se snažil všechny zachránit, ale oni ho… Byl na tom moc špatně, převezli jsme ho do nemocnice, ale tam ho nevzali, říkali, že celý zčernal od nějaké neznámé nemoci a

přikázali nám, abychom ho spálili. Jenže já vím, že vaši lékaři dokáží i vzkřísit mrtvé, tak jsem ho zavezl na jedno tajné místo. On se tam probral a přikázal mi, abych šel přímo za vámi. Má prý nějakou informaci, říkal, že je to otázka života a smrti.“

„Vůbec tomu nerozumím,“ řekl vicepremiér. „Přece má havarijní přístroj, zabudovaný do…“

„Možná, že něco zabudovaného měl,“ přikývl podplukovník Gigon. „Jenže oni ho bili tak… Pořádně ho ztloukli, ruce i nohy má úplně ledové. Držím ho na práškách, jenže jaké my máme prášky… Přítel ti zdechá a ty si sedíš v kabinetku. Nebo u vás černé nepovažujete za lidi, jako my modravé? Klidně řekni a já půjdu a dorazím ho. Už se na to nemůžu dívat, jak se tam na té smradlavé slámě…“

„Uklidni se,“ řekl ledově Andrej Jašmaa. „Hned jedu.“

Přistoupil ke stěně a sňal z ní portrét maršála Nagon-Giga. Za obrazem byl sejf. Jašmaa mladší z něj vzal černý vak. Pod ním byla pistole cizí výroby. Uchopil ji, obrátil ji v ruce a pak ji položil zpět.

„Ale vezměte s sebou lidi, kteří se nebojí nákazy,“ poradil vévoda.

Lidi si vzal pan bývalý vyšší majordom jen tři, zřejmě ty nejodvážnější. Samozřejmě, kdyby byl opravdový alajský hodnostář, vzal by si jako ochranu celou rotu, ale my páni progresoři jsme zvyklí všechno jen tak jednoduše, podomácku… Tím lépe.

Místa v pohodlném vládním „uraganu“ se vévoda zřekl.

„Pojedu před vámi, budu vám ukazovat cestu.“

Věděl, že hluk motocyklu zaslechne jeho skupina přes dvě čtvrti.

Letěli jako vítr. Hlídky se polekaně tiskly ke stěnám, policisté vzdávali čest, zloději zahazovali lup a schovávali se v uličkách.

Ve dvoře rodinného domu bylo ticho, pouze u zdi seděl lehce raněný a zkoušel z kousků mramoru sestavit rozbitou sochu. Seděl přitom na lehkém kulometu, ale o tom věděl jenom vévoda.

Andrej Jašmaa vystoupil a pokynul dvěma svým hromotlukům, aby připravili nosítka. Hromotlukové zareptali, že to není jejich hromotlucká povinnost. Vévoda prohodil zlomyslně: Jen ochutnejte kousek našeho sanitářského chleba.

V improvizovaném lazaretu to páchlo. Ranění byli položení podél stěn i u vchodu a uprostřed místnosti stál jídelní stůl s otlučenými

okraji. Na něm ležel člověk velké postavy, přikrytý závěsem, vyšívaným zlatem. Hlavu a obličej měl ve špinavých obvazech, z nichž bylo vidět jen špičatý černý nos. Stejně tak černá, mohutná ruka visela bezvládně dolů. U stolu stál bývalý kaprál palácové stráže v lékařském plášti a pro větší přesvědčivost, hlupák, držel v ruce klystýr.

Andrej Kornějevič Jašmaa položil vak a vrhl se raněnému na hruď. V tom okamžiku ho však černé ruce obemkly kolem pasu a zanechávaly při tom na jeho světlém plášti černé stopy.

Dva hromotluci s nosítky se zastavili, když ucítili ostré nože, ale třetí se zastavit nechtěl…

Lehce i těžce ranění reagovali rychle a organizovaně. Panu vicepremiérovi zalepili ústa páskou a ruce i nohy spoutali speciálními provazy z kůže vodní zmije – Jeho Výsost výborně znala schopnosti Pozemšťanů.

„Neškubejte sebou, pane Jašmaa," řekl vévoda Alajský. „Ničeho tím nedocílíte. Prostě naše vojenská rozvědka právě zahájila akci, kterou plánujeme už tři roky – operaci „Progresor".

Kapitola šestá

Podle všech pravidel by se mělo troubit k boji, vyhlašovat zvláštní opatření a možná dokonce i celkovou mobilizaci, protože byl napaden systém, který představoval jeden z hlavních pilířů nejen Země, ale i Periferie.

Nic takového Maxim neudělal.

Místo toho vydatně posnídal, i když každé sousto do sebe musel dostávat silou. Pak vypil ohromný pohár velrybího mléka a vrátil se k práci.

Přibližně měsíc před mimořádnou událostí o sobě dala vědět jakási tuctová organizace – Liga nevměšování. Její předseda, nějaký Anděl Teofilovič Kopec, ultimativně požadoval likvidaci institutu progresorství a ušetřené prostředky využít… Maxim už zapomněl, jaké využití měl pro ušetřené prostředky Anděl Teofilovič Kopec, snědý vousatý mladík se zrcadlovými brýlemi.

„Podíváme se na to," rozhodl se Maxim a vyžádal si od VCI údaje o Kopci, o Lize i zápis z jejich jediného rozhovoru.

„ŽÁDNÉ ÚDAJE," zablikala úslužně obrazovka.

„Musím se spojit s někým z lidenů," zamyslel se. „Logovenko nám sliboval v případě nebezpečí veškerou pomoc…"

Ale spojit se jen tak z ničeho nic s lideny nebylo možné. Nedalo se čekat, že by se někdo z nich zrovna nacházel na Zemi a ještě méně pravděpodobné bylo, že by dotyčný chtěl mluvit zrovna s představitelem Komkonu 2. Navíc lidenové VCI nepotřebují a progresorstvím se nezabývají.

Stop. Tojvo Glumov. Tojvo Glumov pracoval dva roky jako progresor, dokonce přímo na Gigandě, ještě před válkou. Zprvu zastával jakési bezvýznamné místo v Imperiální bance Kargonu, ale pak při jednom přepadení celou bandu přinutil lehnout si na podlahu a udržel ji tak až do příjezdu policie. Byl za to jmenován velitelem ochrany a vyznamenán Řádem naprosté odvahy s právem vlastnit zemědělský pozemek a vzdávat čest vojákům až od hodnosti brigádního generála.

Na vrcholu kariéry podal Tojvo Glumov demisi, a to bez jakéhokoli vysvětlení. Lev Abalkin také kdysi bez vysvětlení svévolně opustil Sarakš a zdá se, že při tom kohosi zabil.

Abalkin, jeden z „podvržených", začal hledat detonátor a výsledkem byla jeho smrt kulkou Rudolfa Sikorského. Tojvo Glumov začal hledat Poutníky a výsledkem bylo, že se stal lidenem…

Maxim si vyžádal služební spis Tojvo Glumova. Jak se dalo čekat, podle nových údajů VCI Tojvo Glumov po skončení školy progresorů na žádné Gigandě nepracoval, protože taková planeta přece ve vesmíru neexistuje. Místo toho se z nějakého důvodu stal zootechnikem na farmě Volha – Jednorožec, načež tohoto bezcenného zootechnika k sobě vzal z ničeho nic jakýsi Kammerer. Komkon 2 tou dobou zřejmě nutně potřeboval zootechniky s progresorským vzděláním…

Náhle ho napadla nesmyslná myšlenka. V této situaci ovšem žádná myšlenka nemohla být úplně nesmyslná.

Tojvo Glumov se na Gigandě dozvěděl o Poutnících něco, co se neodvážil nikomu říci. Zjistil něco klíčového, něco tak klíčového a

strašného, že naprosto uvěřil v jejich současnou činnost a touto vírou nakazil celý Komkon 2. A potom, když zjistil svoji lidskou bezmoc, stal se lidenem. Schoval se mezi lideny. Utekl k lidenům. Přihlásil se k lidenům. A všechny naše výklady Velkého rozkolu jsou chybné. Je to prostě úkryt, emigrace před hrozbou invaze. Spravedliví se zachrání. Budou sedět ve svém nepochopitelném světě, dokud budou Poutníci rolovat naše nebe jako koberec. Což zahajují tím, že začínají likvidovat VCI.

Maxim si připomněl jakýsi starý román, ve kterém odsoudili nenapravitelného zloděje k likvidaci osobnosti. V jeho vnímání nejprve zmizel Měsíc, pak hvězdy, potom začali mizet lidé, domy, předměty… Nyní to bude stejné, ovšem ve světě informací.

Spojil se s Komkonem 1. Jean–Claude byl také otřesen.

„Nemohu se spojit s Gigandou," řekl.

„Samozřejmě," souhlasil Maxim. „Když žádná Giganda není, nemůže existovat ani spojení s ní. Raději přemýšlej, Jean-Claude, a bez paniky, na téma Giganda – Poutníci. Přece alespoň zhruba znáš všechna hlášení. Není možné, abychom byli bez VCI vyřízení. Co bychom to byli za rozvědčíky."

„To my jsme rozvědčíci," řekl Volodarskij. „Vy jste kontrarozvědčíci. Na Gigandě a v jejím okolí, alespoň pokud si pamatuji, nikdy nebyly pozorovány po Poutnících ani stopy. Kromě jednoho kousku jantarinu v Imperiálním kabinetu kuriozit."

„I to stačí," řekl Maxim. „Vzpomínej dál, vzpomínej. Obávám se, že od nynějška se budeme muset spoléhat jenom na vlastní mozky."

„Valdemar Mbonga hlásil, že v legendách obyvatel Souostroví Ťurju jsou zmínky o nějakých podivných věcech, které se zkoušely prokopat do nitra světa, ale místní bohové je za to prokleli…"

„Vida," řekl Maxim. „Na to téma přece musí být nějaká kniha, monografie nebo tak něco. Podívej se, Jean-Claude, seber z knihoven všechny údaje o Gigandě a znovu je zapiš do VCI. Nesmíme jen sedět s rukama za zády."

„Po žádných knihovnách chodit nebudu," hněvivě odvětil Volodarskij. „Mám úplně jiné starosti. Na Gigandě mám plno lidí bez spojení a nevím, jestli bych je neměl evakuovat."

„Nedělej paniku," řekl Maxim. „Stávalo se, že i roky sedávali rozvědčíci v horších říších. Vydrží, tvoji progresoři. Zanadávají si, ale vydrží. K čertu teď s Gigandou."

„K čertu teď s Poutníky," namítl Volodarskij. „Možná se prostě na Zemi narodil druhý Bromberg, zaměřil se na progresorství a začal ho poškozovat…"

„Ty myslíš, že by Bromberg chtěl poškodit VCI?"

„Ano, narodil se Bromberg," řekl Jean-Claude. „Jenže se nevrhl na progresorství, ale na Poutníky. Maxim Bromberg."

„Děkuji," řekl Maxim. „Poslyš, znáš někoho jménem Anděl Kopec?"

„Aby ne," řekl Volodarskij. „Ten mi pěkně hýbe žlučí. Velký znalec gigandské historie. A chce se stát i jejím ochráncem, takže by podle něj byla nedotknutelná…"

„Vidíš, a ve VCI žádný Anděl Kopec není," řekl Maxim. „Takže žlučí ti hýbe informační fantom Poutníků. A my jsme to jako vždycky prošvihli."

„Dej s tím pokoj," řekl Jean-Claude. „Všechny by vás měli léčit, celý ten váš Komkon 2. Nebo ještě lépe, deportovat na Pandoru, abyste holýma rukama chytali ty… no jak mají jedovaté ocasy i zuby. Nejen že si otravujete život sami, ale děláte to i druhým. Takoví, jako ty, hledali v minulosti strašáky i pod vlastní postelí.

Mládenci už VCI prozkoumávají. Hledají příčinu a najdou ji, spolehni se. Sám Morihita se do toho dal, s umíráním si to rozmyslel. Prý… informační fantom! Stokrát jste ty vaše Poutníky hledali a stokrát jste nejvýš chytili psa za ocas. Massarakš, zmijí mléko! Jen jsem se tě zeptal, jestli nemáš v té věci s Gigandou prsty, nic víc. Vysvětlil jsi mi, že nemáš. Tak mi nepleť hlavu nějakými Poutníky. Znovu se blamuješ."

„Kdo u tebe odpovídá za Gigandu?"

„Jak to, kdo? Samozřejmě, že Korněj. A pokud za ni odpovídá Korněj, jsem klidný. Solidní člověk, ten cromagnonec. A navíc mu tam pracuje syn."

„Kde je Korněj teď?"

„Ráno jsem se ptal. Sekretář říkal, že odletěl na Gigandu. Probíhá tam sociální převrat."

„Já ty vaše převraty znám," řekl Maxim. „Sám jsem převracel. Ani nechci vzpomínat, jak na to doplatili místní lidé… Dobrá, buď u sebe. Ještě si prověřím několik verzí."

„Prověřuj," přikývl Volodarskij a vypnul přístroj.

Maxim několik minut hleděl na pohaslou obrazovku a představoval si, co bude, jestli se už nikdy nerozsvítí.

„Budeme se chodit navštěvovat," řekl nahlas a vyťukal číslo Asji Glumovové.

Kapitola sedmá

Hlava Vojensko-revoluční rady svobodné alajské republiky, bývalý náměstek ministra obrany a bývalý brigádní generál Gnor Gin, byl spokojený. A nejen to – byl přímo šťastný.

S epidemií se podařilo zatočit nečekaně rychle. Ukázalo se, že proslavení alajští mikrobiologové v čele s vojenským lékařem druhého stupně Maggou bez ohledu na nízké subvence neseděli se založenýma rukama, a vyrobili zázračnou protilátku, která vyléčila i ty nemocné, kteří již byli v posledním stadiu. Navíc se i vzdor naprostému chaosu podařilo zachránit většinu lékařského personálu a velkou část sanitek. Tyto vozy, označené emblémem ptáka Bu, jehož vejce podle legendy dávala člověku druhý život, jezdily nyní po celé republice a rozvážely životodárnou tekutinu, připravenou v jednorázových stříkačkách. I ty se podařilo jakýmsi zázrakem v příslušném množství vyrobit.

Alajský lid, který ve své velkodušnosti už zapomněl na bývalé nesváry, se o vakcínu i stříkačky podělil s bratrským lidem bývalého Impéria, nyní Kargonské demokratické republiky. Za tuto pomoc se Gnoru Ginovi podařilo bez jediného výstřelu od nově vzniklé sousední vlády získat nejen sporné území kolem ústí Arichady, ale i další strategicky velice důležitá teritoria, na která se vévodové Alajští neodvážili nikdy ani pomyslet.

Sanitky jezdily i do těch nejchudších čtvrtí, kde je lidé vítali jako svoji spásu. A stateční sanitáři, které osud uchránil před bojem za

cizí zájmy, rychle a hrdinně plnili své úkoly. Pravda, vyskytly se i komplikace. U určitého (mimochodem velmi malého) počtu lidí vyvolávala vakcína zvláštní alergickou reakci, při níž očkovaný usnul na dva dny. Všichni postižení však byli převáženi do nemocnice, kde jim byla poskytována okamžitá pomoc.

Adjutant ve svém hlášení poznamenal, že mezi spícími je bohužel i velké množství aktivistů nového režimu, především nepostradatelných odborníků.

„Příliš mnoho v poslední době pracovali," poznamenal premiér nové vlády. „A každá vakcína, jak známo, oslabuje organismus. Naše vlast se o ně postará, bratře adjutante. Ať si odpočinou. Zasloužili si to."

Voják byl Gnor Gin nevalný a jako štábní důstojník také ničím nevynikl, ale zato se vypracoval zcela odspodu. Specializoval se na organizaci vojenských přehlídek a cvičení. Protože za války se tyto jinak potřebné akce nekonaly, bloumal po ministerstvu a hledal porušení výstrojní kázně, což strašně rozčilovalo vévodu. Nakonec Jeho Výsost ztratila trpělivost a poslala brigádního generála do první linie. Jenže mezitím začaly nepokoje, občané dobyli palác a pak podle rozhodnutí vzbouřenců (jejich vůdce generál osobně nikdy neviděl) se dostal do čela vlády starý voják, věrný syn lidu Gnor Gin, který své čestné jméno nikdy nepošpinil tím, že by zvyšoval útrapy ubohého utlačovaného alajského lidu.

Byla to pravda. Gnoru Ginovi nesvěřili nikdy ani nábor nováčků. Vévoda ho měl na ministerstvu také jen proto, že je to syn lidu.

„A co je s bratrem vicepremiérem?"

„Hledají ho, bratře premiére. Sám víte, v jakém stavu máme bezpečnost," řekl adjutant. Podle všech výnosů nepatřil adjutant sem, ale na nucené práce, jenže generál si na něj už zvykl a jeho zvyky se pozvolna měnily v zákony.

Gnor Gin věděl, v jakém stavu je bezpečnost. V okamžiku, kdy začal útok na palác, vejcořezi, místo aby ochraňovali Jeho Výsost, byli plně zaměstnaní podpalováním vlastních archivů. Ty byly ke spálení připraveny již dlouho, popravdě řečeno byly připraveny vždy.

„Bez archivů se pracovat nedá," řekl generál hlubokomyslně. Chvíli přemýšlel a pak dodal: „Jenže s nimi se zase nedá žít."

Bylo to skvěle řečeno, přímo v duchu maršála Nagon Giga.

„Zjistilo se, že bratra vicepremiéra vylákali lstí. Jakýsi Gag, absolvent Školy Bojových Kocourů…“

„Gag, Gag,“ premiér se zamračil, „vzpomínám si, že jsme už jednou lovili jakéhosi Gaga. A co je s mladým vévodou? Dokud je naživu, reakce má stále naději.“

„Najdeme ho, bratře premiére,“ řekl adjutant. „Není u nás jediný dům, kde by to hadí mládě mohlo najít útočiště. Každý čestný Alajec…“

„Nejste na schůzi,“ přerušil ho Gnor Gin. „Jeho hlavu chci mít tady.“

A poklepal na stolní desku.

„Referenta zastřelit?“ zeptal se adjutant.

„Samozřejmě,“ zamračeně odpověděl premiér.

„Už je čas, bratře premiére,“ připomněl adjutant.

Gnor Gin přistoupil k zrcadlu. Nová uniforma, ušitá podle jeho osobního návrhu, mu seděla jako ulitá. Úslužně podaným hřebenem si upravil šedé vlasy. Vypadám lépe než zesnulý vévoda. Navíc nemám v očích tu jeho prokletou přezíravost, ale únavu a státnickou vážnost…

Služby na chodbě mu vzdávaly čest postaru, protože nový rituál ještě nebyl zaveden.

Náměstí před Lidovým shromážděním bylo plné lidu. Vzhledem ke slavnostnímu dni si lidé na sebe vzali to nejlepší, ale všichni byli stejně bledí a ubozí. Jen několik se jich v celém davu lišilo od ostatních zdravou barvou obličeje. Očividně to byli rolníci.

„Přijeli ze všech koutů, Vaše… bratře premiére,“ vysvětlil adjutant. „Jako by se tu dávalo něco zadarmo.“

Množství sanitářů uvolňovalo cestu k divadlu.

„Proč mají lapiduši samopaly?“ divil se generál. „Vždyť s nimi vypadají hloupě.“

„Vyskytly se případy útoků na sanitky,“ řekl adjutant. „Nějací grázlové chtěli získat vakcínu, tak doktor Magga zažádal… A u sanitářů je disciplína, ne jako u…“

Nedomluvil, protože musel vyskočit a otevřít před náčelníkem dveře.

Vchod do bývalého Imperátorského divadla, nyní Lidového shromáždění, byl vystlán koberci, na kterých se válely rozličné zbraně. Všichni vcházející byli přísně prohlíženi a bez pistole chodily v hlavním městě jen malé děti. Kontrolu prováděli lidé v námořnické uniformě.

„Posádka povstaleckého křižníku Alajská Jitřenka, bratře premiére. První se vrhli na tyrana…“

Premiér milostivě kývl a šel dál. Imperátorské divadlo bývalo překrásné. Vyzařovala z něj starobylost. Když kdysi po vítězném povstání vzniklo Alajské vévodství, tyranové a despoti měli tolik rozumu, že se tu ničeho nedotkli a pouze včas dávali peníze na restaurátorské práce. Kdysi se tu sjížděly kočáry tažené šestispřežími, pak první parní vozy, potom… Mnoho toho bylo potom. Zde vystupoval veliký Linagg, zde se blýskla opojná Barugga, zde se klaněl skvělý komik Nigga, nyní odhalený jako imperátorský špion…

Podle tradice se ke každé premiéře tkal gobelín, zobrazující jednu ze scén nové hry, takže na stěnách nebylo jediné volné místečko. Pod gobelíny stávaly drahocenné vázy z předchozí dynastie Tuk a v nich se denně měnily vzácné květiny, přivážené až ze Souostroví.

Nyní byly gobelíny částečně odtrhané a rozkradené, částečně špinavé, jak je kdosi užíval k utírání bot. A ve vázách, v těch, které ještě nebyly rozbité, byla jakási vysoce podezřelá hmota.

„Včera je prý všechny vyčistili,“ řekl bledý adjutant. „Kdy dostanou rozum?“

„Nevšímej si toho, bratře adjutante,“ uklidňoval ho premiér. „To je jen výraz nekonečného pohrdání našeho lidu aristokratickými zbytečnostmi.“

Adjutant vzdychl a vedl ho na jeviště. Přitom vložil do náčelnické ruky text řeči, stočený do trubičky. Proslov napsal vynikající spisovatel Ljagga, celým srdcem přijímající nový režim. Premiér si již dříve řeč přečetl a vyškrtl slovo „nejdemokratičtějšími“, protože bylo pro vojenskou osobu nevyslovitelné. Pak ji schválil.

Premiér bojácně vyhlédl do sálu. Ten byl nabitý, že by jablko nepropadlo. Vojáci, námořníci, vejcořezi, žebráci z periferie, dělníci v typických modrých oblecích, nějací venkované, dokonce i domo-

rodci ze Souostroví ve svých pruhovaných kabátcích a s vysokými příčesky, pokropenými zaschlou krví nepřátel.

A ve vévodské lóži se usadili vedoucí představitelé státu – členové výkonného výboru Svazu bojovníků kohosi s čímsi. Těch se bál premiér nejvíce.

„Synové svobodného Alaje," zkusil si začátek řeči. „V těžký čas, v hodině zkoušek, kdy zuby krvavého draka Gugu kontrarevoluce jsou připravené.."

„Je čas," nešetrně do něj strčil adjutant.

Na scéně, na níž se dosud vždy nacházely jen kulisy, byla narychlo postavená tribuna, pokrytá novou alajskou vlajkou – oranžovo-zeleno-modrou.

Za stálého mumlání k ní Gnor Gin přistoupil a strnul.

Uvnitř tribuny, jako přistižený milenec ve skříni, seděl dobře známý člověk a významně si pohazoval s granátem.

Kapitola osmá

„Ano," řekla Asja Glumová. Od té doby, kdy se její muž stal lidenem, téměř nevycházela ze své mnohapokojové obytné věže. Čekala. „Ano. Jednou se ukázal."

„Budu tě obletovat, do rána tě budu hostit," připomněl si Maxim staré verše. Prolhaní démoni, nespoutaní synové éteru…

„Zrádcové," dodal pro sebe, div že to neřekl nahlas.

„A co je u nich nového?" zeptal se.

„U nich nové od starého neodlišíš," řekla Asja. „I čas se u nich změnil. Zůstal mu jediný lidský cit – stesk. Poslouchal hudbu a mlčel. Bacha a Spencera."

„Aseňko," řekl Maxim. „Vím, že je to pro vás bolestné, ale přece jen mi zkuste trochu pomoci. Zkuste pomoci nám všem…"

„Zkusím," řekla bezvýrazně.

„Týká se to doby jeho progresorství. Neříkal nic, když se vrátil z Gigandy? Třeba jen něco nadhodil… O Poutnících."

„Mluvil jenom o Poutnících," odpověděla a pokrčila hubenými rameny. „Navíc… Zdá se, že tam měl nějakou ženskou. Nevím to jistě, ale myslím si to. Nějak ho vyděsila. Něco si prý domyslela a on odtamtud uprchl. Ale to jsou jen moje ženské dohady. Hlavně, že jsem včas utekl, říkal. Co to bylo za krasavici, to nevím. Bože, raději kdyby měl na každé planetě deset milenek, než tohle…"

„Promiňte, Asjo," řekl Kammerer. „Vždy lidi vyrušuji, když se jim to nejméně hodí."

„Ne, ráda jsem vás viděla, Maxime. Stejně jako Gorbovského. Když si s ním člověk promluví, tak se uklidní. I když ne nadlouho…"

„Děkuji, Asjo," řekl Kammerer. „Kdykoli budete potřebovat, obraťte se na mě."

„Kdyby něco bylo…" řekla Asja Glumová a ukončila spojení.

Nic nového se Maxim nedozvěděl. Žena na Gigandě. Co může vědět obyčejná kargonská žena o Poutnících? Nebo to nebyla obyčejná žena?

„Gorbovskij," napadlo Kammerera.

K Maximově údivu se stařík nenacházel tam, kde býval vždy, tedy v Leonidově domě, ale sekretář ho objevil až kdesi v městě Antonově, kam ho lékaři pustili s obvyklými námitkami, že člověk jeho věku by už neměl používat nulovou kabinu.

Leonid Andrejevič seděl v parku, obklopen asi pětiletými dětmi, kterým vykládal něco zřejmě mnohem zajímavějšího, než s čím by kdy mohl přijít Kammerer.

„Jestli jsem si to nemyslel," řekl svárlivě Gorbovskij. „Takže to je všechno, vy čertíci, pokračování příště."

Čertíci se otráveně vydali pryč.

„Leonide Andrejeviči," řekl Maxim. „Stala se taková…"

„Jsem v obraze," řekl Gorbovskij. „S velikým zájmem čekám na vaši verzi, Maxime. Doufám, že si ji patřičně vychutnám, i když ji dokážu předem uhodnout a už se mi z ní předem třesou kolena. Tak jako princi Adolfovi před setkáním s Mračnými bohy…"

„Leonide Andrejeviči," zeptal se Maxim. „Copak máte vlastní rozvědku?"

„V mém věku, Veliký Maku, člověk žádnou rozvědku nepotřebuje. Dokonce ani čtení myšlenek. Čekám na vaši koncepci."

Žádnou zvláštní koncepci Maxim neměl, ale mlčet nemohl.

„Předpokládám," začal, „že síly, které nazýváme Poutníci, se pokoušejí zničit celou naši progresorskou činnost. Dovolím si odhadnout, že zlikvidují vůbec celou naši činnost. Mohou zničit naši informační síť na Zemi a možná i na Periferii. Dokonce ne možná, ale pravděpodobně."

Gorbovskij spokojeně přikyvoval. Maxim pokračoval:

„Komkon 2 navrhuje striktně omezit přístup soukromých osob k VCI, kontrolovat veškeré informace o progresorství a pomalu připravit evakuaci Gigandy."

„Proč Gigandy?" zdvihl obočí Gorbovskij. „Pokud vím, nejdražší Korněj Janovič před časem mluvil o skvělých úspěších právě na Gigandě."

„Ztratili jsme spojení s Gigandou a vůbec nevíme, co se tam děje. Je možné, že se tam vynořili Poutníci, je možné, že planetu přeměnili v černou díru. Všechno je možné."

„Víte co, Maxime," řekl Gorbovskij. „Vy jste samozřejmě skvělý rozvědčík, konspirátor a tak dále. Jenže momentálně nedokážete dát dohromady dva fakty tak, abyste dostal více méně logický výsledek."

„Jaký?"

„Zhruba před měsícem se objevilo nenápadné sdělení, že v laboratoři pro výzkum polymerů Janet Krulikovské kdesi pod Kapským městem se podařilo syntetizovat hmotu shodnou s vaším oblíbeným jantarinem."

„Cože?" nevěřícně protáhl Maxim.

„Vidličky a nože," řekl laskavě Gorbovskij. „A kdo, podle vás, vynalezl jantarin?"

„Poutníci, samozřejmě."

„Skvěle. Takže jestliže Poutníci vynalezli jantarin… Maxime, přemýšlejte. Když jsem tohle všechno vyprávěl dětičkám, reagovaly mnohem bystřeji."

„Chcete říci…"

„Samozřejmě. Jenže bych to neměl říci já, ale někdo z Komkonu 2. A potom by se téma Poutníci mělo uzavřít jednou provždy. Ano, příteli, lidenové, to jsme my. Poutníci – to jsme také my. A obávám

se, že ten tvor na Arše jsme také my. Celá historie s Poutníky je už dávno sepsána v literatuře, dokonce v dětské. Jenže se to jmenuje dobrodružství Slonohrocha. My ubohá medvíďata, my ubohá prasátka – vždyťjsme sledovala jen vlastní stopy! To, že jsme ty stopy zatím ještě nezanechali, je vedlejší.“

„Leonide Andrejeviči,“ řekl Kammerer. „Ale současná věda o nějaké cykličnosti času vůbec neuvažuje.“

„Neuvažuje, souhlasím. Ale dokud nevytvoříte lepší hypotézu, nic jiného nám nezbude. K čertu, lidé tisíce let věřili, že je čas cyklický – a nic. Pyramidy pořád stojí.“

To byl celý Leonid Andrejevič Gorbovskij. Proslavený pilot, Stopař a filozof. Za nejméně pochopitelného tvora býval vždy považován kyborg Camille, ale i toho, jak se zdá, Gorbovskij bez potíží překonal.

„I ta záležitost s podvrženými nyní vypadá jinak,“ pokračoval Gorbovskij. „Chytří potomci poslali hloupým předkům zásilečku – samozřejmě se záměrem odradit předky od jakési hlouposti. Záměr jim nevyšel, právě díky naší hlouposti a zbabělosti. Bůh je chytrý, ale není zlomyslný. Za mnoho tisíc let přece žádnému nadčlověku nenapadne poslat svým předkům pekelný stroj. Víte, co je to pekelný stroj?“

„Vím,“ odpověděl Maxim. „Když jsem byl v podzemí na Sarakši, tak tam dělali vynikající.“

„Možná, že ta zásilečka,“ řekl Gorbovskij, „měla právě přetrhnout časový cyklus. Rudolf měl prostě málo trpělivosti. A laskavosti.“

„Rudolf měl málo informací,“ řekl Maxim. „A je to moje vina. Mohl jsem Abalkina zastavit.“

„Právě tehdy se začali projevovat lidenové,“ řekl Gorbovskij. „Jako další pokus vytrhnout se z cyklu.“

„Drahý Leonide Andrejeviči,“ řekl Maxim. „To je všechno velice zajímavé a jistě by se to mělo prozkoumat. Jenže já nejsem filozof, ale operativec. Nemám za úkol odhalovat záhady Věčnosti, ale musím reagovat na každé zřejmé nebezpečí. A já cítím, že naši lidé na Gigandě v nebezpečí jsou. Dokonce celé lidstvo je v nebezpečí, právě kvůli událostem s VCI.“

„Správně,“ nečekaně souhlasil Gorbovskij. „Popovídáme si o Gigandě. Když jste zkoumal VCI, nepřipadalo vám něco divné?“

„Všechno mi připadalo divné,“ pokrčil rameny Maxim. „Giganda zmizela, všechno zmizelo. ŽÁDNÉ ÚDAJE. Objevil se jen erb vévody Alajského.“

„Právě,“ řekl Gorbovskij a vstal. „ŽÁDNÉ ÚDAJE – to napsal stroj. Ale erb Jeho Alajské Výsosti s urážlivým heslem – to je, jak říkal jeden moudrý ztřeštěnec – lidské, příliš lidské. Proč myslíte, že jsem opustil svůj dům smutku a bolesti a vykládám pohádky dětičkám v Antonově?“

„Proč?“ tupě zopakoval Kammerer.

„Proto,“ řekl Gorbovskij a jeho dlouhá, tmavá tvář se rozzářila, „abych navštívil Kornějův dům. A vás prosím, vy můj operativče, abyste mě, stařík, doprovodil. Aby mi, stařík, někdo nedal přes hlavu. Nebo po hlavě, což vyjde celkem nastejno.“

Kapitola devátá

Kornějův dům se vůbec nepodobal Leonidovu domu. Ve skutečnosti to totiž nebyl dům, ale celý komplex budov, který obsahoval tělocvičny, ošetřovnu, zbrojnici a informační centrum, nemluvě už o skvělém Kornějově muzeu, v kterém jsem sice nebyl, ale o němž jsem mnoho slyšel.

Řídit flyer jsem nemohl, protože mi třeštila hlava. Leonid Andrejevič, mumlající cosi jako – ta dnešní mládež –, mě vytlačil z pilotního křesla a odstartoval s tou starožitností tak ostře, že jsem se začal bát o její život. O svůj pochopitelně také. Pod sebou jsme měli zlátnoucí pšeničná pole. Občas se objevila dokonce i v bočním okénku.

Při příletu ke Kornějovu domu vypnul veliký pilot protestující motor tak, že nepřistál na vyhrazené ploše, ale půl kilometru mimo, div ne v lese.

„Umíte se plížit, Maxime?“ zeptal se. „Nechtěl bych poplašit obyvatele domu.“

„Plížit se umím,“ odpověděl jsem. „Ale vám bych to nedoporučoval. A co se týká obyvatel domu, pokud vím, všichni odletěli nahoru – v čele s hospodářem.“

A tehdy jsem si uvědomil, že Korněj Janovič Jašmaa je jedním z „podvržených“. Značka Elbrus, jestli se nemýlím. Podivná shoda.

„Nejspíš nás nečeká,“ řekl Gorbovskij. „Ale určitě se zabezpečil. Představte si, Maxime, že se musíme dostat dejme tomu do štábní místnosti hontijské rozvědky a nesmíme při tom odstranit stráže. Tím spíš, že živé stráže tu nejsou. Dveře jsou blokovány heslem. Tady je plán domu,“ podal mi tabulku. „Váš návrh?“

Dům byl, opakuji, zvláštní, ale postavený ze standardních bloků. Korněj Jašmaa nemiloval výjimky. Chvíli jsem plán studoval a pak jsem jej vrátil Gorbovskému.

„Vidím jedinou cestu,“ řekl jsem. „Protože jsou všechny dveře zablokované, musím jít tímto otvorem. Je to ústí ventilace bazénu. Bohužel potrubí nevede do tělocvičny, ale do muzea. Nevíte, co má Jašmaa v tom bazénu?“

„Náhodou vím,“ řekl Leonid Andrejevič. „Je tam ichtyomammal. Kdysi mu ho daroval nebožtík Paul Gnědych. Doufám, že to ubohé zvíře přežije a vy také. Neubližte mu, Maxi, velmi vás prosím.“

„Jen aby on neublížil mně,“ zavrčel jsem. Ichtyomammal, jak plyne už z názvu, je savec podobný rybě. Pochází z planety Jajla, je velký jako kosatka, pokrytý srstí a má velké množství ostrých zubů. A co bylo vůbec nejlepší, ta potvora nikdy nespí a pořád jen krouží a krouží podél stěn svého vězení. Jestli ji navíc Korněj Janovič před odletem zapomněl nakrmit…

„Poslouchám, šéfe,“ řekl jsem. „Jsem rád, že máte starost. Doufám, že se postaráte i o všechny vdovy a sirotky… Dejme tomu, že vylezu z bazénu živý. Dokonce budu mít i ruce a třeba i nohy. Co pak?“

„Pak?“ Leonid Andrejevič se zamyslel. „Dál už je to jednoduché, jako by to bylo v tom hontijském štábu. Proniknete do pracovny

majitele. Tam bude za pultem sedět jeden človíček. A na toho si musíte dát ještě větší pozor než na ichtyomammala.“

„Panebože, Leonide Andrejeviči,“ řekl jsem. „Nebojím se plavat ani utonout. Ale s tím ichtyomammalem… Má tlamu jako ústí lapače energie. Vždyť mě spolkne jako máček… A co je to za človíčka?“

„Ale jděte,“ podivil se Leonid Andrejevič. „Stařík to musí vědět, zatímco mladý operativec to ani neuhodne? Vždyť u Korněje Janovice žili dva domorodci z Gigandy. Jeden se vzbouřil a vynutil si návrat domů, zatímco ten druhý byl tichoučký, staral se jen o vědu a zůstal u Korněje, aby mohl studovat… Jenom si pamatuje, že ten mladíček nemusí být tak slaboučký, ale že to může být operativec jako vy, tak ho nepodceňte…“

„Takže Komkon 1 dělá chyby?“

„Vevnitř uvidíte, kdo dělá chyby. Jenom dejte pozor, aby všichni zůstali naživu. Sám říkáte, že je to hrozba celému lidstvu… Dejte se do toho, holoubku, já si zatím trochu poležím tady na travičce.“

„Ty jsi dobrý, Leonide Andrejeviči,“ říkal jsem si, když jsem se svlékal. „Na sebe dej pozor, zvířeti neubliž a všechno rychle vyřeš.“ Ale na druhé straně, copak jsem se už dost nenaseděl v pracovně? Jenže i kdyby člověk byl šampiónem, v hbitosti stejně ichtyomammala nepředčí. To mě tady posílá na smrt? Nikdy jsem ve vodě nic nelovil. I když jaký tady lov. Massarakš, copak se zbláznil?

K budovám jsem se plížil co možná nenápadně. Tráva tu byla naštěstí vysoká. Okno bylo také blokováno kódem, ale ten byl jen standardní. Chvíli jsem visel nad černou vodou a čekal, až proud změní směr. Pak jsem se pustil. Neslo mě to tak rychle, že jsem musel brzdit, abych nevyplaval uprostřed bazénu. Konečně se nade mnou objevila světlá skvrna. Žádného ichtyomammala jsem neviděl a ani vidět nemohl, protože jeho srst má stejný koeficient lomu jako voda, což té obludě pomáhá v boji o přežití.

V ústí roury jsem roztáhl ruce i nohy jako pohádkový hrdina, když ho Baba Jaga cpala do pece. Teď jsem musel počkat na další změnu směru proudu a pak, jak to jen půjde, vzhůru. Massarakš, vůbec jsem nevěděl, jak daleko je to ke hladině bazénu! Díky, Gorbovskij, díky. A tobě také, Korněji. Copak by ti nestačila nějaká vycpanina?

Konečně se proud vody na vteřinku zastavil a začal se obracet. Rychle jsem udělal arkanarské gesto, zahánějící vše nečisté, ze všech sil se odrazil a šel jsem ke hladině. Náhle mi cosi stisklo žebra a táhlo, táhlo…

Ichtyomammal byl rychlý, skočil za mnou, ale nedoskočil. Scházelo mu půl metru. Rozzlobeně sklapl tlamu a znovu začal opisovat obvyklé kruhy. A já visel nad ním ve vzduchu, v manipulátorech tříметrového domácího robota. Pak se manipulátory pohly a spustily mě na podlahu.

„Robot Dramba," tiše se ohlásil robot. „Plním příkaz člověka Leonida a ochraňuji člověka Maxima."

„Ach, Leonide Andrejeviči, dostal jsi mě jako malého kluka," říkal jsem si. „Všechno jsi to propočítal předem. S robotem ses spojil, mě jsi sem přitáhl… No nic, půjdu a budu brát do zajetí."

„Tiše, Drambo," řekl jsem. „Kdo živý je v domě?"

„V domě je jediný živý člověk – Dang," řekl robot. „Servomechanismů je tu…"

„Nepotřebuji servomechanismy," řekl jsem. „Kde je člověk Dang a co dělá?"

„Člověk Dang pracuje u pultu člověka Korněje," řekl robot. „Má všechna povolení…"

„Takže," řekl jsem. „Člověk Dang je nemocný a mohl by si sám ublížit. Je třeba vejít do pracovny a chytit člověka Danga. Tak, jako jsi chytil mě. Pak ho budeš držet ve vzduchu, dokud ti nedám další příkazy,"

Dramba vyšel na chodbu a já za ním. Zůstávaly za mnou mokré stopy. Začalo mě mrazit. Je to hloupé, zatýkat člověka bez šatů. Totiž, jestliže je bez šatů zatýkaný, tak ani ne, ale jestli je to naopak…

Když se robot dostal do pracovny, člověk za pultem se ani neohlédl. Po obrazovce pluly různobarevné značky, které jsem vůbec neznal. Když ho Dramba chytil a podal mi ho, viděl jsem, že je to mladý člověk, vyhublý, ale s podivně pronikavým pohledem.

Chtělo se mi říci něco pěkného, knižního, jako třeba – Je nutné umět prohrávat, plukovníku Schmuldtke. Na Sarakši jsem podobné věty miloval. Ale teď přede mnou stál úplně jiný nepřítel. Mnohem

nebezpečnější než celá rozvědka Ostrovní Říše, než posádka Bílé ponorky. Dokonce i než Rudolf Sikorski, když jsem ho ještě znal pod přezdívkou Poutník. Nebezpečný tím, že se odvážil sám proti celé planetě, která byla mnohem silnější než jeho vlastní.

„Tak co?“ usmál jsem se. „Odstup, smrade?“

Teď udělá prstem nějaký tajemný posunek a zmizí. Ale nezmizel. Místo toho řekl klidně:

„Virus je instalován, pane Kammerere. Vaši specialisté se nikdy nesetkali s něčím takovým. Odstranit ho mohu pouze já. Takže budeme jednat podle mých podmínek. Souhlasíte?“

„Nejprve sem musí přijít jeden člověk…“ začal jsem.

„Já už jsem dávno tady,“ ozval se z rohu Leonid Andrejevič. Pohupoval se v hamace. „Tak, holoubku. Poslal jsem Korněje na Gigandu, abych si s vámi mohl v klidu popovídat.“

„Šéfe,“ řekl jsem hontijsky. „Vy jste vážně odklidil Korněje přestože jste věděl, co tady máme?“

„Přesně tak,“ odpověděl mi také hontijsky. „Jenže Korněj tam neodletěl s prázdnýma rukama, promiňte mi moji slovní hříčku.“

Pochopil jsem, s čím Korněj odletěl, a zbledl jsem.

Kapitola desátá

V poledne přijely na náměstí polní kuchyně, lidé odhodili krompáče a lopaty a za rachocení plechových hrnečků se postavili do dlouhých front. Palácový gardista, který skupinu hlídal a celé dopoledne ostražitě stál na boudě transformátoru, si také dovolil posadit se. Ale samopal neodložil.

„Ne, pánové, všechno jsem čekal, ale tohle ne. Počítal jsem s tím, že přijdou masové popravy, pak konfiskace majetku…“

„Já si myslím, že vév… že Jeho Alajská Výsost má naprostou pravdu. Chceš jíst, buď tak laskav a pracuj.“

„Ale proč všichni? Proč já, počestný člen advokátní komory, musím mávat krompáčem a odklízet tyhle trosky?“

„Něco vám řeknu, pánové – vévoda je vyměněný.“

„Nejste blázen? Odkud to máte? Já jsem byl na audienci u dvora několikrát a mladého Gigona si dobře pamatuji.“

„Nic si nepamatuješ… Švagr mi říkal, že má dvojče, které sloužilo u Bojových Kocourů. Vévodu Gigona zlikvidovali kargonští agenti. Starý vévoda pochopitelně truchlil, ale bez následníka být nemohl, zvlášť v takovou dobu. Tak vytáhli od Bojových Kocourů toho mladíka. Jsou k nerozeznání.“

„Jistě, a váš mladíček hned mluvil třemi jazyky, dokonale jezdil na koni a tak dál…“

„Nevíte, pánové, kdy odstřelí ty ruiny? A kdy nás pustí domů?“

„Buďte rád, pane advokáte, že pracujeme pěkně v centru. Vzbouřence, které chytili se zbraní v ruce, poslali za řeku. Hasí tam požáry ve fabrikách. Bez respirátorů neudělají ani krok.“

„Já si zase říkám, že i když to byli vzbouřenci, přece jen zastavili tu epidemii.“

„Ale vždyť žádná epidemie nebyla. Všechno pocházelo jen ze špinavé vody a zkažených konzerv.“

„Ještě řekněte, že jsme si neumývali ruce.“

„Náhodou vám řeknu něco jiného. Tohle všechno je dílo modravých. Ti mají kouzelníky, kteří kašlou na naší techniku i na vědu. Mladý vévoda, hned, jak to všechno začalo, odletěl letadlem na Souostroví…“

„Vždyť jste říkal, že ho otrávili.“

„To říkal švagr. Podle mě utekl. A jeho letadlo sestřelili Krysojedi. A on se zachránil na takovém ostrůvku, kde žijí trpaslíci. A to jsou, jak víte, ze všech divochů ti nejdivočejší. Vévoda se seznámil s jejich šamanem a slíbil mu tři lodi. Šaman zakouzlil a my jsme tu měli zákonnou vládu.“

„Ty vaše řeči se nedají poslouchat. Jak by to podle vás bylo v Impériu? Ten váš šaman začaroval i Kargon?“

„Celý Kargon určitě ne, ale jejich princeznu ano.“

„Pánové, pánové, to je přece nesmysl. Mír s Kargonem se chystal dávno. Mám známého na Ministerstvu zahraničí, pracuje tam jako poslíček. Prý teď nebudeme mít žádné Vévodství alajské, ale vznikne Alajské Impérium Kargon.“

„To určitě.“

„Viděl někdo tu vaši princeznu?“

„Jistě. V ranních novinách byla fotografie. Je to divné, Krysojedka a naši jsou na její straně.“

„A pánové, slyšeli jste o cizích agentech? Prý jsou z Oblačné pevniny.“

„Vy jste přece kulturní člověk. Musíte tedy vědět, že na Oblačné pevnině nikdo nežije.“

„To není pravda. Žijí tam, ale pod zemí. A teď se teprve zjišťuje, že nám celou dobu škodili. Právě oni nás znepřátelili s Kargonem.“

„Vždyť s Kargonem bojujeme už tři sta let.“

Lidé se bavili nahlas, aby překřičeli reproduktory. Z těch se pro pozdvihnutí ducha linuly vojenské pochody. Vedle klasických se občas ozvaly i ty současné – Dělostřelci, vévoda rozkázal, Naše pevnost je nedobytná a tanky nejrychlejší a samozřejmě Purpurovým prachem je zakryt horizont.

Náhle reproduktory ztichly a bylo slyšet jen klapání lžic. Potom si v rádiu někdo odkašlal a promluvil neznámým jazykem:

„Korněji Janoviči, Jeho Alajská Výsost, vévoda Gigon, vás očekává ve své venkovské rezidenci, aby si s vámi pohovořil o osudu rukojmích. Zaručuje vám bezpečný příchod i odchod. Korněji Janoviči…“

„No, co jsem vám říkal? Modravý šaman čaruje každou hodinu, aby se vévodovi všechno dařilo.“

Tyto dni spal mladý vévoda sotva dvě hodiny denně. Jinak seděl za otcovým psacím stolem, četl zprávy a podepisoval jmenování jedněch a odvolání druhých. Čas od času se v pracovně objevil Jednooký Lišák a přinesl nové spisy, na které pak vévoda připisoval stále stejný rozsudek: Na nucené práce.

„Ale Vaše Výsosti…“

„Málo Alajců zbylo, pane generále, moc málo. Takhle nás Kargon během dvou generací pohltí. Dokonce i můj následník už možná nebude čistokrevný Alajec. Jak to pokračuje s mostem?“

„Opravili jsme další dva oblouky, ale hlavní inženýr říká, že těžká vozidla po něm nebudou moci jezdit.“

„Vyřiďte mu, že speciálně u něj udělám výjimku a popravím ho.“

„Podle rozkazu, Vaše Výsosti.“

„Osobně zajistíte, že žádný idiot nebude střílet na pana Jašmaa.“

„Všem hlídkám jsem nechal rozdat fotografie, Vaše Výsosti. Zajali jsme posádku pozemské lodi. Tu samou, co… Jaké máte příkazy?“

„Do průmyslové čtvrti, na požáry.“

„Ale oni přece…“

„Na požáry. Kde je ten Jašmaa, zmijí mléko?“

„Jak jsem právě ohlásil, posádku Přízraku jsme zajali před třemi hodinami.“

„Otcové-drakobijci, to se sem plíží nebo co? Generále, běžte a čekejte na něj u vchodu. A maximální slušnost. Pamatujte si, že mohou klidně zničit třeba celou Gigandu.“

„Ale teď jsme je pěkně skřípli.“

„Běžte, generále.“

„Podle rozkazu, Vaše Výsosti.“

Vévoda osaměl. Pálícíma očima si prohlížel otcovu pracovnu. Venkovskou rezidenci pochopitelně také vydrancovali, ale naštěstí nevypálili. V pracovně byly zbytky nábytku z celého sídla. Přes rozřezaná křesla a pohovky byly přehozené kožešiny, aby to lépe vypadalo. Krvavou louži na koberci někdo umyl, ale přece jen tam zůstala růžová skvrna. Jak je vidět, páni vzbouřenci zde prováděli výslechy. Vévoda si připomněl, jak vybuchl granát v lóži členů výboru, jak okamžitě sál zpokorněl a jak po jednom vystupovali na jeviště ti krátkodobí vládcové a postupně mu přísahali věrnost. Což je samozřejmě nezachránilo před nucenými pracemi.

„Vaše Alajská Výsosti!“

Vévoda se usmál. Ve dveřích stál Bojový Kocour ve zbrusu nové uniformě a díval se na vévodu oddanýma očima. (Ale to je náš Gag. Byli jsme spolu v zákopech…)

„Vaše Alajská Výsosti! Jeho Blahorodí mi přikázalo vyřídit, že člověk, na kterého čekáte, právě přišel.“

„Výborně, Kocourku. Přiveď ho sem, ale netluč ho. Žádné tahání za rukáv, pěkně – Račte laskavě dál – rozumíš?“

„Samozřejmě, Vaše Alajská Výsosti.“

Korněj Janovic Jašmaa byl stále progresorem do morku kostí. Nedovolil si ukázat se na ulicích hlavního města v pozemském terylénovém obleku. Někde si sehnal sváteční důstojnickou uniformu, používanou při audiencích. Přesto, že přes ni měl dlouhý černý plášť vejcořeza, bylo i na dálku patrné, že není Alajec. Alajci se v posledních dnech hrbili, stále se ohlíželi a jeden na druhého se dívali nejistě.

„Vítám vás, Korněji Janoviči,“ řekl vévoda rusky. „Pojďte dál a posaďte se. Počkejte, tam ne, trčí tam pero. A náš rozhovor bude dlouhý.“

Korněj řekl:

„Zdravím tě, Bojový Kocoure. Jak jsi se stal vévodou?“

A z výšky dopadl na nabídnuté křeslo.

„Odjakživa jsem byl vévodou, Korněji Janoviči. Vás ani nenapadlo udělat mi hloubkovou mentoskopii. I když i na to jsme byli připraveni. Samozřejmě, proč by se polobohové měli přehrabovat v paměti nějakého vojáčka. Doufám, že teď už jste vše pochopil.“

„Ne všechno,“ řekl Korněj. „Zdaleka ne všechno.“

„Celou operaci jsme chystali dlouho, Korněji Janoviči, skoro polovinu mého života. Vážený pane Jašmaa, když jsem bydlel ve vašem útulném domě, neztrácel jsem čas. Ve dnech, kdy jste vaši rezidenci opouštěl, můj komplic, váš oblíbený Dang, ve mně pomocí zvláštního kódu probudil plukovníka alajské kontrarozvědky a já se po hlavě vrhl do oceánu informací, které mně ochotně poskytoval váš VCI.“

Jašmaa neříkal nic, jen se díval na vévodu světlýma, průzračnýma očima.

„Samozřejmě, že jsem se nesnažil porozumět všemu,“ pokračoval vévoda. Vstal a začal přecházet po místnosti. Vysoké výsadkářské boty mu přitom vrzaly. „Především mé zajímalo progresorství a progresoři. Dějiny, metody, jména. Zmijí mléko! Pane Korněji,“ zastavil se a ukázal rukou na křeslo, „za co jste nás považovali? Jestli i nevzdělaný don Reba uhádl něco o… řekněme ne zcela normálním původu Rumaty Estorského, jak by potom kontrarozvědka státu, který vede po staletí válku, mohla nenarazit na vaše lidi? Vaše metoda vám mohla projít na Sarakši, kde mají nesmyslný názor na stavbu vesmí-

ru, ale na Gigandě vznikla hypotéza o obydlených planetách už před pěti stoletími! A navíc ty legendy, že člověk přišel na Gigandu z nebes – a tak dále.“

„To je úvod?“ vážně se informoval Korněj.

„To je doslov,“ zařval vévoda. „Celého vašeho progresorství a násilí. Promiňte, pane Korněji, že to probírám tak přímo, po vojensku, ale vaše lhostejnost mě vyvádí z rovnováhy. Takže, před patnácti lety jsme poprvé zaregistrovali posádku vašeho Přízraku. Dokonce se nám je podařilo nafilmovat. Samozřejmě jsme věděli, že během přistání je Přízrak na chvíli bezbranný, že jediný chlapec s ručním raketometem… Ale nespěchali jsme. Po prvním, bohužel neúspěšném pokusu uvěznit vašeho člověka jsme podobné akce odvolali a spokojili jsme se s pouhým sledováním. Ovšem s kvalifikovaným sledováním, pane Korněji.“

„Neúspěšný pokus – to byl Pavel Prochorov?“ ochraptěle se zeptal Korněj.

„Přesně tak. Ten slavný vynálezce a majitel automobilového impéria Gran Gug. Bez podezření jste nám spolkli pohádku o havárii jeho osobní jachty. Tělo bylo tak rozbité a navíc si rodina pospíšila s kremací, samozřejmě s naší nenápadnou pomocí.“

„Chudák Paša,“ řekl Korněj. „Byla to pro nás obrovská ztráta.“

„A myslíte, že pro nás ne? Vždyť Gran Gug tenkrát doslova zachránil vévodství před nevyhnutelnou porážkou. Jeho těžká auta nám dovolila uskutečnit neobyčejně rychlý přesun vojsk. Naproti tomu jsme alespoň zjistili, že fyzické schopnosti Pozemšťana, navíc připraveného, mnohokrát převyšují naše. Takže jsme dali dohromady vlastní operaci Zárodek.“

„Tedy i tuhle historku znáte,“ kývl Korněj.

„Samozřejmě. Pro Danga nebylo ve VCI žádné tajemství. Jistě mi dáte za pravdu, že major je geniální. I přesto během operace Zárodek zahynulo deset našich agentů. Některým z nich jsem nesahal ani po kotníky. Udělali jste pouze dvě chyby. Vsadili jsme totiž na vaši lásku k lidem a nezmýlili jsme se. Dva malé umírající dráčky jste si vzali do hnízda a oni vyrostli. A vůbec jsem nemusel – jako Gag – tlouci chudáka majora. Mimochodem, byl to jeho nápad, prý tak odvrátíme případné podezření. Jenže vy jste nás nepodezírali.

Divoši z divoké planety, z nichž jeden málem utloukl druhého – to jste si o nás mysleli.“

„Poslouchám, poslouchám,“ kývl Korněj.

„Jenže ti divoši – myslím všechny Alajce – přežívali díky rozvědce a kontrarozvědce. Ještě za mého praděda jsme získali ze Souostroví techniku mentálního přenosu, nyní zvanou dva v jednom. Jinak by nás Impérium už dávno rozdrtilo. Jenže nám se díky té technice dařilo předem získávat jejich plány a podvrhovat jim včas dezinformace. Drahý pane Korněji! Vy progresoři jste si jen hráli na rozvědčíky, zatímco pro nás to byl způsob existence. Proto se nedivte, že jsme vás přehráli. My jsme vás nemohli nepřehrát.“

„Rozumím,“ řekl Korněj. „V jakých podmínkách držíte rukojmí a jak se vám podařilo je získat?“

„To bylo úplně jednoduché. Protože jsme měli kompletní seznam vašich lidí, zorganizovali jsme tak zvanou epidemii a provedli jsme tak zvané očkování. Na Zemi jsem vašemu doktorovi sebral ampulku s uspávacím prostředkem a naši vědci ho dokázali podle toho vzorku vyrobit. Ještě toho o nás mnoho nevíte, příteli Korněji. A tak, rukojmí. Všichni, včetně vašeho syna, jsou zdraví. Zatím. Ale jejich zdraví samozřejmě plně závisí na tom, jak se dohodneme my dva. Hledat je nezkoušejte, havarijní přístroje jsme jim odstranili. Naši chirurgové nejsou ani zdaleka tak dobří jako vaši, ale jejich válečné zkušenosti… Samozřejmě zůstaly nevelké jizvy. Mimochodem, nikdo se zatím neprobudil. Místo je to dobré, ale utéci se odsud nedá. Každý pokus o útěk povede k okamžitému zásahu. A nezkoušejte ty vaše hypnotické přístroje. Všechno jsme zorganizovali podle pravidla mrtvé ruky. Znáte to. Sedí vojáček a tiskne páčku. Původ vojáčka jsme prověřili do pátého kolena.“

„Dobrá,“ přikývl Korněj. „Dál.“

„Dál – to je ještě zajímavější. Kocourku!“ křikl vévoda.

Ve dveřích se objevil nadšený voják.

„Zde, Vaše Alajská Výsosti.“

„Přines pánům diplomatům víno, nejlepší víno z Arichady. A něco k zakousnutí. Jen ne konzervy. Konzerv už mám dost. Vrchnímu číšníkovi to řekni přesně takhle – nejlepší víno z Arichady. Jinak nám pošle nějakou kyselinu, krysa jedna týlová.“

„Provedu, Vaše Alajská Výsosti! Včera jsem dostal čerstvou zásilku z naší vesnice… Jestli se neurazíte…“

„Dobrá, ale později.“

„Šikovně s nimi vycházíte,“ řekl Korněj.

„A co mám dělat? Každý člověk má jednu základní potřebu – klanět se určité modle. Ať už je to osoba nebo myšlenka. Ten voják se sklání přede mnou, vy se skláníte před humanismem…“

„A vy?“ zeptal se Korněj. „Před čím se skláníte vy?“

„Já,“ řekl vévoda Alajský, „jsem od této nutnosti osvobozen. I když za týden nebo za dva se začnu sklánět před budoucí vévodkyní, vlastně imperátorkou. Ano, mířím do impéria.“

„Žertujete.“

„Truchlení pro mě není,“ odpověděl zádumčivě vévoda.

Nečekaně rychle se vrátil voják s podnosem. Nejen že stihl přinést ze sklepa víno, ale také nakrájel na tenké plátky uzené maso. Vše upravil šikovně jako v restauraci.

Vévoda nalil zelenavé víno do vysokých pohárů a jeden podal Kornějovi.

„Ať se nám naše práce podaří.“

„To není špatné víno,“ řekl Korněj. „Dokonce je výborné. Budeme si muset sehnat recept.“

„Všechno má svůj čas,“ vévoda postavil svůj pohár na stůl. „Takže rukojmí, to je jen část naší operace. Gigandská, tak řečeno, větev. Přejdeme ke druhé části. Právě teď na zemi major Dang, ten neduživý chudáček, kterého jste tak velkodušně zachránil z trosek, hospodaří v celém systému VCI. Zatím vaši vládu jenom lehce upozornil na svoje možnosti. Ale jestli mi v předem stanovenou dobu neumožníte s ním spojení, nastanou vám těžkosti. Sabotáže technologických procesů, požáry, výbuchy… Vaše struktury jsou příliš křehké, příteli Korněji, zvláště když se do nich člověk oboří pořádným kladivem.“

„K čemu vám to bude?“ zeptal se Korněj. Stále vypadal klidně, jen oči se mu zaleskly.

„Prozatím třeba jen k tomu, aby si Pozemšťané uvědomili, že život je v podstatě divoký a hrubý. Ovšem ty nepříjemnosti tím samozřejmě neskončí. Major Dang si vymyslel, že zveřejníme nějakou

informaci, která se nepříznivě dotkne nejen Pozemšťanů, ale i vašich spojenců na Tagoře. Zmijí mléko! Tam bych se chtěl dostat.“

„Ano?“ řekl Korněj a ukousl si kousek masa. „Tohle chcete udělat?“

„Tohle chceme udělat,“ potvrdil vévoda. „Samozřejmě jen v případě, že by se dejme tomu rukojmí rozhodli kvůli zájmům rodné planety se obětovat.“

„Takže vydírání,“ řekl Korněj.

„Vydírání,“ souhlasil vévoda. „A co také jiného může dělat malý človíček, když mu do jeho vlastního domu vtrhnou nějaká ozbrojená lamželeza? Trpět a čekat na vhodnou příležitost.“

„Co vlastně požadujete?“

„Kapitulaci,“ řekl vévoda. „Plnou a bezpodmínečnou. A pochopitelně i reparace a kontribuce. Žádná anexe nebude, kdo by na takovou dálku posílal ozbrojené jednotky. Tady jsem si připravil soupis – potřebujeme syntetizátory pole, výrobní techniku, léky… Potřebujeme toho hodně, jsme v rozvratu.“

„Sám víte nejlépe, Vaše Výsosti, že vyvážet pozemskou technologii na planety, zkoumané progresory, je zakázané. Kromě toho, obrovský psychický a kulturní šok…“

„To není vaše starost,“ vévoda znovu dolil poháry. „Pokud to tak mohu říci, tak my, Sarakš a pochopitelně i Arkanar, jsme pouze vaše hračky. Nebo herny. Zábava pro opravdové muže. Možnost zaběhat si, zastřílet, zakonspirovat. Uvolnit instinkty. Země je pro vás příliš nudná, takže ti nepokojní z vás se přihlašují mezi progresory, tak jako se naši předkové hlásili do Černé legie. Tohle všechno už tu dávno bylo, Korněji, u vás i u nás, naše povaha je stejná. Myslím, že i náš původ je společný, i když vaši vědci se bojí to přiznat.

Prý šok. Jistě, kdyby k nám přišli hodní strýčkové a začali nám rozdávat různé chytré mašinky a společně s nimi i nové ideály, pak by mohlo dojít k šoku. Krize kultury, rozvrat psychiky a tak dál. Jenže úplně jiné je, když ti samí strýčkové, poražení v čestném boji – pokud můžeme rozvědku nazývat čestným řemeslem – začínají vítězům platit daň. V tom případě jde o triumf, obecné nadšení a celkový vzestup. Výsledek bude takový, že budou splněny jak vaše cíle, tak i naše.“

„To je nemožné," řekl Korněj. „Rada s tím nikdy nebude souhlasit. Víte, čím by to pro vás skončilo? Pověsili byste se nám na krk a časem by se z vás stali primitivové, podobní těm na Souostroví."

„Můžete přece každý přístroj, který sem pošlete, vybavit pojistkou, která ho zničí, když ho budeme chtít rozebrat a zkoumat. Jde nám jen o to, přežít několik nejhorších let."

„A pak se vám to zalíbí," namítl Korněj. „Je to jako narkotikum."

„Může být moje slovo pro vás zárukou?"

„Ne," řekl Korněj. „Jste smrtelný. A vaše smrt může přijít od nejbližšího příbuzného. Příliš velké riziko."

„Žádní příbuzní mi nezbyli," namítl vévoda. „Díky vám."

„Obyvatelé bývalého Impéria nestrpí, aby kontrola nad naší pomocí byla výlučně alajská. A všechno začne znovu, jenom na mnohem vyšší úrovni."

„Nemáte jinou možnost," konstatoval vévoda. „Věděli jsme, do čeho jdeme. Teď to víte i vy. Dovolíme, aby bylo na Gigandě přítomno vaše poselstvo. Obyvatelstvu vysvětlíme, že jsou to vyslanci Oblačného kontinentu. Stejně nikdo neví, co se tam děje. Ono to projde. Víte, totalita má své výhody."

„K čertu, vévodo," řekl Korněj, „proč vy a ten váš Dang provádíte takovéhle věci?"

„To je jednoduché," odpověděl vévoda. „Vždyť to tak bývalo i na Zemi. Jak to řekl váš klasik? Matka mě ještě pod srdcem nosila a už jsem byl zapsán…"

„…jako seržant v Semenovském pluku," doplnil Korněj. „Výborně, skvělá paměť. Takže poslouchejte, seržante. Nebudu mluvit za svou planetu, ale za sebe. Vy si myslíte, že nás držíte pod krkem…"

„Pod ohryzkem," upřesnil vévoda.

„Tak dobře. My přirozeně můžeme zlikvidovat celou Gigandu. Stačilo by…"

„Víme, že to nikdy neuděláte. Jinak bychom tohle nepodnikli."

„Máte pravdu. Ale já osobně vám mohu připravit mnohem horší osud. O to horší, protože zcela nečekaný. Sám se bojím toho, co chci udělat, ale udělám to. Jestliže víte o zárodcích, musíte znát i jména… Myslím, že zesnulý Sikorski by mi dobře rozuměl."

„Tak se mi líbíte," řekl vévoda. „Die Erde über alles, příteli Korněji?"

„Ano," souhlasil Korněj. „Die Erde über alles. Byl jste důstojným protivníkem, ale Země nesmí prohrát. Jinak by mohla celá galaxie táhnout k čertu."

„Vy jste zešílel," zbledl vévoda. „To už nás raději rozbijte na atomy. Ne, na to nemáte právo, je to nelidské."

„Samozřejmě," řekl Korněj Jašmaa. Vstal z křesla, shodil plášť z ramen a prudkým pohybem levé ruky roztrhl pravý rukáv uniformy i s košilí. Na zarudlé kůži u lokte měl nevelkou skvrnu. Levá Kornějova ruka vytáhla z kapsy podlouhlé pouzdro.

„Korněji Janoviči," řekl vévoda. „Přestaňte. Rukojmí byli propuštěni v okamžiku, kdy jste vstoupil do tohoto pokoje. Víno z Arichady, to bylo heslo."

Ale Korněj ho nevnímal, stejně jako před několika lety nikoho nevnímal progresor Lev Abalkin, když vtrhl do sklepa Muzea mimozemských kultur. Jenže vévoda tentokrát neměl v ruce pistoli.

Z předpokoje bylo slyšet nějaký pohyb.

„Kocourku, vpusť ho," křikl vévoda, aniž se otočil. Díval se, jak hubené Kornějovy prsty vytahují z pouzdra světlý kroužek a jak se pomalu – pomalu blíží k lokti pravé ruky…

„Korněji!" V hlase příchozího bylo málo lidského. „Žádnou smrt! Zahoď to! Okamžitě!"

Korněj se otočil ke dveřím.

„Dlouho jsem čekal, Maxi," řekl. „Rudolf a Lev přece nezemřeli zbytečně."

Vévoda využil pauzy a postavil se mezi ně. Dokonce uchopil Korněje za pravou ruku, i když věděl, že tomu nedá žádnou práci se osvobodit.

„Pánové, pánové," řekl chlácholí ve. „To nejde. Kammerere, schovejte zbraň. Korněji Janoviči, zahoďte to. Všichni jsme přece lidé, ani vy nejste lepší než my. Jsme slabí, podlí, divocí, ale přece jen jsme lidé…"

Levá Kornějova ruka klesla, kroužek z ní vypadl na koberec. A Koněj se také zhroutil, opatrně podepírán Jeho Alajskou Výsostí.

„Co je mu?" zeptal se Kammerer, schovávající pistoli.

„Spí,“ řekl vévoda a zdvihl kroužek. „Umění nasypat něco protivníkovi do vína jsem se učil už v prvním ročníku. Vezměte si to a schovejte to někde hodně daleko. I když by možná bylo lepší detonátory ukrýt tady na Gigandě, v sejfu nějaké malé banky. Lidé jsou příliš všeteční.“

„Budeme o tom uvažovat,“ slíbil Maxim. „Ale teď mi laskavě, Vaše Výsosti, pomozte uložit Korněje na pohovku.“

„Co je s mým Dangem?“ zeptal se vévoda, když se postarali o nehybné tělo.

„Smlouvá s Radou,“ pokrčil rameny Kammerer.

Vévoda s ulehčením pokýval hlavou.

„Skvělé. Doufám, že v té vaší Radě zasedají rozumní lidé.“

„Ti nejrozumnější,“ ujistil ho Maxim. „Opravdu jste propustil rukojmí?“

„Nejpozději za dvě hodiny je přivezou,“ unaveně řekl vévoda. „Blafoval jsem. Je to těžké, když má smrtelník vztáhnout ruku na poloboha. A co vy, vystřelil byste?“

„Nevím,“ přiznal se Maxim. „Asi ano.“

„Takže teď budu vyjednávat s vámi?“

„Slyšel jsem celý váš rozhovor,“ mávl rukou Maxim. „Myslím, že Rada už rozumné východisko najde. Jednou už se to stalo.“

Do pracovny vstoupil Bojový Kocour. Vypadal nešťastně.

„Vaše Alajská Výsosti, chtěl jsem jim utáhnout dvojitou smyčku, ale oni se mi vykroutili a povalili mě na podlahu…“

„Někdo ti dovolil vstoupit?“ zeptal se jedovatě vévoda.

„Nedovolil, ale já…“

„Tak se vrať do kasáren. Nebo ne, nejdřív nám ještě přines víno.“

„S uspávadlem?“

„Ne, teď už žádné uspávání,“ řekl vévoda. „Takže co se stalo? My jsme vám srazili hřebínek, vy jste nám… Kčertu, když vytahoval ten prokletý detonátor, div jsem si nepustil do kalhot.“

„Nápodobně,“ vzdychl Maxim.

„Víte co, příteli Kammerere,“ řekl vévoda a současně gestem propustil vojáka, který přinesl novou láhev, „neměli bychom s vaším Komkonem 2 provést preventivní operaci? Samozřejmě až dokončí-

me tohle všechno. Přece jen, alajská rozvědka za něco stojí, co říkáte?“

„Souhlasím,“ řekl Maxim. „I když nechápu, jakou operaci bychom mohli provádět společně a hlavně proti komu.“

„Udivujete mě, příteli Kammerere,“ řekl vévoda, starostlivě vytírající ubrouskem poháry. „Samozřejmě proti vašim milovaným Poutníkům. Dokud se ještě nezačali roztahovat na Gigandě. Když jsem byl na Zemi, ledacos mě v tomto směru napadlo. Vy jste přehlédli takové věci, že mi vlasy hrůzou vstávaly! Vidíte, co znamená ztráta opravdové praxe. Zatím je ještě chytat nebudeme, ale podvrhneme jim svého člověka… Dokonce vím, kde a kdy… A koho.“

Kammerer ochutnal víno.

„Ty jsi, bratře, prostě zbrklý,“ řekl. „I když jsi vévoda.“

Jeho Alajská Výsost rozhodila rukama a vesele naznačila, že v této místnosti není jediný, kdo zmíněnou vlastností oplývá.